

CvB stukken voor agenda Universiteitsraad

Overlegvergadering d.d. : 14 december
Commissievergadering : OOS 30 november
Agendapunt : TOM kwartaalrapportage 2015-2016 Q4

Bijgevoegde stukken : TOM kwartaalrapportage 2015-2016 Q4

Betrokken concerndirectie: S&B

Secretaris: Van Keulen

Portefeuillehouder: Palstra

paraaf:

paraaf:

paraaf:

1. Status agendapunt:

Roi URaad:
x Ter informatie

2. Eerder behandeld in:

Naam gremium: UCO
Datum behandeling: 13 oktober 2016
Naam agendapunt: Concept TOM kwartaalrapportage Q4
Conclusie toen: De UCO is geïnformeerd over de implementatie van TOM middels de conceptversie van de vierde TOM kwartaalrapportage van academisch jaar 2015-2016. Naar aanleiding van de UCO vergadering is de follow-up tabel (hoofdstuk 7) op een paar punten aangepast.

Naam gremium: CvB en Decanen
Datum behandeling: 16 november 2016
Naam agendapunt: TOM kwartaalrapportage Q4 2015-2016
Conclusie toen: Er is een voortgaande stijgende trend in de waardering. Geconstateerde problemen zijn al bekend en worden aangepakt. De gedetailleerde rapportages zullen vanaf nu worden ingeperkt, wel zullen de hoofdlijnen van TOM goed gemonitord blijven.

3. Toelichting/samenvatting:

Belangrijke bevindingen en resultaten uit de bijgevoegde rapportage zijn:

- De studenttevredenheid m.b.t. module 4 en 8 is gestegen t.o.v. vorig jaar.
- De bachelorrendementen laten een stijgende lijn zien. 50 procent van de heringeschreven studenten van cohort 2013, het eerste TOM cohort, heeft binnen de nominale studieduur de opleiding afgerond.
- 25 procent van de studenten van cohort 2015 viel afgelopen jaar uit. Dit percentage is gelijk aan de uitval in het eerste studiejaar van cohort 2014.
- Integratie en samenhang wordt hoog gewaardeerd door docenten en studenten (evenals in voorgaande kwartaalrapportages).
- Verschillen in zak-slaag regelingen tussen opleidingen blijft een aandachtspunt.
- Maatwerk m.b.t. de cijferadministratie zorgt voor een hoge werkdruk. (Dit is een terugkerend punt en wordt opgepakt in 'thema van de maand')
- De meerderheid van de modulecoördinatoren geeft aan dat de moduleonderdelen met elkaar samenhangen. Wel worden in veel gevallen de module-onderdelen afzonderlijk getoetst.
- Modulecoördinatoren denken redelijk positief over student-driven learning in TOM.

In de bijgevoegde rapportage komt werkdruk aan de orde. Signalen hierover zijn afgelopen oktober opgepakt in het 'thema van de maand' over cijferadministratie. In de volgende kwartaalrapportage zullen de uitkomsten hiervan toegelicht worden.

De kwartaalrapportage zoals bijgevoegd is het laatste uitgebreide evaluatierapport over TOM. Kwartaalrapportages in het academische jaar 2016-2017 zullen kleiner zijn qua opzet. Ook zal bij de nieuwe wijze van evalueren meer gebruik gemaakt worden van bestaande (lijn)structuren van de onderwijskwaliteitszorg.

The Executive Board informs the University Council about the implementation of TOM by means of the last quarterly TOM report of the academic year 2015-2016. In general the evaluation outcomes correspond with the previous TOM report. The highlight of the evaluation are presented on the cover of the report (see attachment).

4. Besluit CvB:

Het College van Bestuur neemt kennis van de TOM-kwartaalrapportage kwartiel 4 academisch jaar 2015-2016 en besluit deze rapportage te agenderen voor de vergadering van het CvB-Decanen op 16 november en vervolgens ter informatie te versturen aan de UR.

GRIFFIE URaad: (door griffie UR in te vullen)

Eerder in URaad aan de orde geweest?

- Nee.
- Ja, op
Conclusie toen:

Nadere toelichting: (Voor als presidium/griffier vindt dat één van bovengenoemde punten nadere toelichting behoeft)

.....

UNIVERSITY OF TWENTE. FACTSHEET EVALUATION REPORT QUARTILE 4

More facts, news, inspirations and evaluation reports on www.utwente.nl/tom

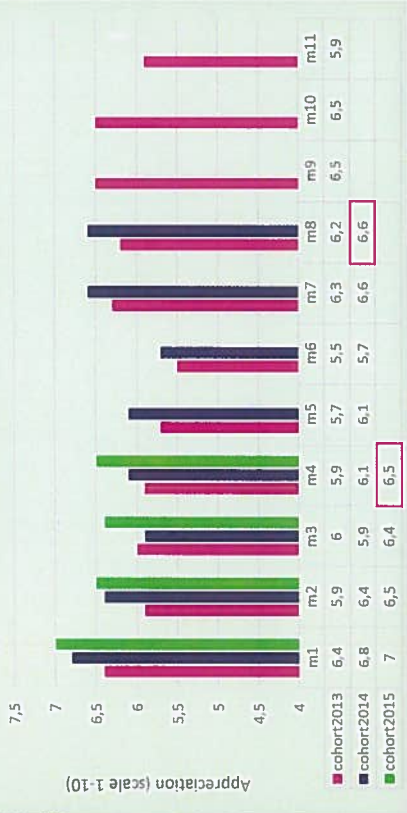
SHARED MODULES

- Module 4: Fields & Waves (EE/AT)
Velden en Elektromagnetisme (TW/TN)
- Module 8: Business Innovation (BIT/IBA)
Modelling and Analysis of Stochastic Processes (TW/TBK/CIT)

Bachelorrendement herschrijvers per cohort

Overall Student appreciation per module

MODULE COÖRDINATOR QUESTIONNAIRE (MCEQ)

- Module components are closely connected to each other and students use the content in their project.
- Three module coordinators feel their module can be seen as one big project and chose for integrated assessment. Most module parts are assessed separately.
- Most used methods to provide students with feedback are: *feedback on a product, feedback on an assignment and tutor meetings.*
- Module coordinators were asked what they were proud of and wanted to share with their colleagues, resulting in an inspirational list.
- They were also asked what problems they experienced: *the time education tasks take, finding staff to guide student(teams), to integrate the moduleparts in the projects and the commitment and engagement of students*

STUDENT EXPERIENCE QUESTIONNAIRE (SEQ)

- 5 modules were rated with a 7,5 or higher
- In module 4 students think they learned a lot from the module and from doing the project. They knew how they would be assessed. They were less satisfied with the organization and the structure of the module.
- In module 8 students feel they learned a lot: from the module as a whole, from doing the project and from the teaching staff. They were less satisfied with the organization of the module.
- Information about module 12 (graduation) was collected with a different questionnaire. Because the data collection is still running, the results are not included in this report.
- Students think the cooperation with other students; the integration of (the) various subjects learned in the module and the development of new knowledge and insights are the most valuable aspects of the project.

OVERALL KEY-CONCLUSIONS K4

- Overall, students are more satisfied about module 4 and 8 compared to 2014/2015.
- The percentage of students who completed their bachelor programme in three years had increased. 50% of the re-enrolled students of cohort 2013 (first TOM generation) received their diploma last summer.
- 25% of the students of cohort 2015 dropped out last year. This percentage is equal to the percentage of drop-outs in the first year of cohort 2014.
- Integration and learning in projects is appreciated by teachers and students.
- Most of the module components are related to each other, though in most cases these are assessed separately.
- The differences in fail/pass regulations between programmes is still a point of concern.
- The organization aspect of modules is still a point of concern.
- Custom solutions in the registration of testing results leads to high work pressure (this recurring problem is the 'theme of the moment').

- Chapter 1: Management summary
- Chapter 2: Method of evaluation
- Chapter 3: Results on the SEQ and MCEQ
- Chapter 4: Interpretation from educational perspective
- Chapter 5: Drop-out rates and yields
- Chapter 6: Reflection on Science Technology & Society (RESTS) Onderwijs
- Chapter 7: The follow-up table shows the status of TOM related projects and considerations

RESPONSE

SEQ M4	39%
SEQ M8	33%
MC-EQ	66.7%

Activities:

- New CELT courses: www.utwente.nl/ceit
- First TOM students graduated: www.utwente.nl/thatnabyou

Agenda:

- Theme of the month: work pressure
- Education Day

KWARTAALRAPPORTAGE ONDERWIJSVERNIEUWING UT COLLEGEJAAR 2015-16 / Q4

Vastgesteld op 23 november 2016

De onderwiskwartaalrapportages bevatten een analyse en een duiding van onderwijsontwikkelingen- en processen op de UT. De rapportages geven zowel een onderwijskundig als een cijfermatig beeld (gemiddelden op UT-niveau) en waar mogelijk worden beide dimensies met elkaar in verband gebracht.

Een belangrijk doel van de rapportage is om op integrale wijze informatie te verschaffen over TOM en de implementatie hiervan. Om dit goed te doen zullen echter ook andere onderwijsontwikkelingen die een relatie hebben met TOM worden meegenomen. De uitkomsten worden in eerste instantie gedeeld met de primair verantwoordelijken voor het onderwijs, de Decanen, en worden besproken binnen de Universitaire Commissie Onderwijs (UCO) en via Decanen en UCO-leden met OLD's en docenten.

Evaluaties zijn vooral bedoeld om te leren. Het debat daarover hoort thuis in discussies tussen Decaan, Opleidingsdirecteur en moduleteam. Op Instellingsniveau zijn er de macro-vragen: lukt het de UT om goed gevolg te geven aan de ingezette onderwijsvernieuwing?; waar kan breed geleerd worden van opgedane ervaringen?; en welke knelpunten verdienen beleidsmatige aanpassingen op centraal niveau? Met het oog op beantwoording van die vragen zullen, waar mogelijk, wel doorkijkjes gegeven worden om de resultaten wat meer diepgang te geven. Ook is de OLD's gevraagd op basis van de SEQ-uitkomsten een korte duiding te geven bij zaken waar ze trots op zijn of waar ze aan willen werken.

Opvolging geven aan module- of opleidingsspecifieke situaties ligt in de handen van OLD's en Decanen. Belangrijk hierbij is om onderscheid aan te brengen tussen aspecten die gerelateerd zijn aan het implementatieproces van TOM en die onderdeel zijn van de reguliere onderwijskwaliteitszorg. Deze rapportage heeft als doel om het gesprek te voeren over de implementatie van TOM en verdere groei hiervan te bevorderen.

Aan het eind van dit studiejaar heeft iedere opleiding voor ieder jaar een volledige TOM-cyclus ontwikkeld en doorgemaakt. De eerste drie jaar TOM zijn zeer intensief geëvalueerd. Daardoor hebben we als UT-gemeenschap voor het eerst goed zicht hebben op ons gezamenlijke onderwijs. De TOM-rapportages vormen de basis voor veel discussie over de onderwijskwaliteit en de op te lossen knelpunten. Vanaf komend studiejaar (2016-2017) wordt op een andere manier geëvalueerd. Hoewel de studenteninzichten via de SEQ blijven, zal voor de input vanuit de opleidingen de jaarlijkse OLD-dag belangrijker worden en zal niet meer structureel per kwartiel even intensief naar alle modules worden gekeken. De reden is dat veel punten niet per drie maanden veranderen. TOM is toe aan een nieuwe fase, en samen met de opleidingen en de Decaan Onderwijsvernieuwing zal het Programmabureau Onderwijsvernieuwingen de nieuwe evaluatiesystematiek verder ontwikkelen, waarbij meer gebruik gemaakt zal worden van bestaande (lijn)structuren. Meer details zullen in de komende rapportages beschikbaar zijn.

2015-2016 was ook het jaar van de minoren nieuwe stijl. In het najaar van 2016 wordt een evaluatie afgerond die zicht zal moeten bieden op o.a. het behalen van de doelstellingen, de organisatie en de toekomstbestendigheid van het nieuwe systeem.

1 MANAGEMENT SAMENVATTING

Dit is het laatste kwartaalrapport van het academisch jaar 2015-2016. Dit rapport geeft zowel een beeld van de modules in het vierde kwartiel (4, 8 en 12) als een jaaroverzicht van de stand van zaken wat betreft TOM na dit jaar.

Dit jaar was een bijzonder jaar, want de eerste lichting TOM studenten is afgestudeerd. Hoewel module 11 en 12 voor de eerste keer uit zijn gevoerd en verschillende verbeterpunten duidelijk zijn geworden, is er onder de ondervraagde onderwijsstaf over het algemeen tevredenheid over de resultaten van de afstudeerperiode. Hoewel de studenten iets onzekerder lijken te zijn laten ze goede producten zien en bij een aantal opleidingen is de helft of zelfs meer van de eerste TOM lichting deze zomer afgestudeerd of van plan op korte termijn af te studeren. Dit feit is dan ook, samen met studenten, gevierd tijdens de afsluiting van het academisch jaar.

De SEQ laat dit kwartiel zien dat studenten over het algemeen tevreden zijn over module 4 en 8. Omdat module 12 met een afwijkende UT-brede enquête afgenomen is, wordt de SEQ van module 12 niet meegenomen in dit rapport. Studenten zijn tevreden over wat ze hebben geleerd in de module als geheel en van het project en over de informatie rondom de toetsing en de studielast. Een terugkomend aandachtspunt is de organisatie van de modules.

Onderwijscultuur

Bij verschillende modules wordt onderwijs gedeeld en werken studenten in de projecten regelmatig samen. Voor studenten is deze samenwerking een waardevol aspect aan het project. Bij onderwijscoördinatoren en opleidingsdirecteuren groeit de bewustwording dat in veel modules TOM nog niet zo ingericht is dat studenten voldoende zelf hun verantwoordelijkheid kunnen nemen. Dit zou kunnen leiden tot iets meer onzekerheid bij studenten wanneer zij in de afstudeerperiode terecht komen, wanneer die verantwoordelijkheid wel van ze gevraagd wordt. Het is nu van belang om docenten ondersteuning te bieden bij het opzetten van modules die studenten voldoende structuur én ruimte geven om regie te nemen over hun eigen leerproces en zichzelf als zelfstandige professionals te ontwikkelen. Het is van belang hier op opleidingsniveau over na te denken zodat er een opbouwende lijn is van de mate waarin zelfstandigheid van de student wordt gevraagd en ze zich kunnen ontwikkelen in zelfstandig werken en plannen.

Leeractiviteiten

Binnen de modules wordt een variatie aan leeractiviteiten aangeboden, wat overeenkomt met de wens van studenten en de uitgangspunten van TOM. Docenten vragen soms om ondersteuning rondom het activeren en motiveren van studenten en over het omgaan met niveauverschillen.

Project en Integratie

Over het algemeen vinden de studenten dat ze veel leren van het werken in projecten en ook een aantal modulecoördinatoren zijn trots op hun project. Vooral de samenwerking met anderen en de integratie van de verschillende onderwerpen in de module vinden studenten waardevolle aspecten van het project. Wel geven modulecoördinatoren aan dat het soms lastig is om met het hele moduleteam de module zo in te richten dat deze geïntegreerd is én dat maatwerk voor de groep bijzondere studenten mogelijk is. Om TOM verder door te ontwikkelen en successen te kunnen vieren moet worden bepaald naar welke vorm van integratie we willen streven (inhoudelijke samenhang of één groot project met geïntegreerde leerdoelen). Deze vraag is geadresseerd aan het platform onderwijsvernieuwingen en behoeft vervolgdiscussie.

Assessment

Op het gebied van toetsing lijken verbeteringen zichtbaar, maar er blijft voor de komende jaren aandacht nodig. Er zijn goede ervaringen met minder (summatief) toetsen. Deze

worden waar mogelijk gedeeld met andere docenten om te laten zien hoe studenten toch ondersteund kunnen worden in hun leerproces zonder onnodig veel deel(-deel)toetsen af te nemen. Om meer te kunnen werken met *reparaties* en *compensaties* (waarop de TOM structuur is ingericht) i.p.v. standaard herkansingen is het van belang om samen met docenten, studieadviseurs en examencommissies mogelijkheden op het gebied van reparaties en compensaties binnen TOM te blijven verkennen en uit te werken.

Organisatie:

De organisatie van het onderwijs is bij veel modules een thema waarop verbetering nodig is. Zowel op moduleniveau als op organisatieniveau loopt men tegen verschillende knelpunten aan. De meest genoemde knelpunten liggen rondom de thema's:

- Werkdruk/tijdsdruk/toetsdruk
- Beschikbare capaciteit voor onderwijs/vinden beschikbare begeleiders
- Afstemming/communicatie binnen moduleteam
- Beschikbaarheid van geschikte ruimtes
- Administratielast/Osiris
- De rol modulecoördinator (kost veel tijd, oneigenlijk werk)
- De organisatie rondom de minor (in k1 en k2)

Op veel punten lopen acties/projecten. De status hiervan is te vinden in de follow-up tabel. De follow-up tabel is, met het zicht op een nieuwe evaluatiemethode, op een verbeterde manier gestructureerd. Er lopen verschillende verbeteracties rondom de thema's: onderwijsinhoud en onderwijsvisie, onderwijsorganisatie en faciliteiten, en communicatie en cultuur. Van de meeste projecten is de voortgang positief. Op een aantal punten stagneert de voortgang en is actie nodig.

2 METHODE

Deze paragraaf bevat een overzicht van de methoden die zijn ingezet om de resultaten te verkrijgen. Gedurende kwartiel 4 is op dezelfde wijze informatie verzameld als in kwartiel 1, 2 en 3. (www.utwente.nl/tom/intra/documenten). In de tabel hieronder is een overzicht gegeven van de verschillende activiteiten.

Tabel 1: methodeoverzicht

Methode overzicht			
Evaluatieactiviteit	Scope/respondent	Aantal	Bijlage
1. Student Experience Questionnaire (SEQ)	Studentenervaringen module 4, 8*	M4: 551 (39%) M8: 522 (33%)	<ul style="list-style-type: none">• Rapportage: Bijlage A• Overzicht per opleiding: Bijlage B• Samenvatting: Bijlage D
2. Toelichting opleidingsdirecteur	SEQ Opleidingsdirecteuren	6	Bijlage C
3. Modulecoördinator Experience Questionnaire (MCEQ)	Ervaringen modulecoördinatoren module 4 en 8	38 (66,7%)	<ul style="list-style-type: none">• Rapportage: Bijlage E• Samenvatting: Bijlage F
4. Gesprekken onderwijs-coördinatoren	Onderwijscoördinatoren	6	-

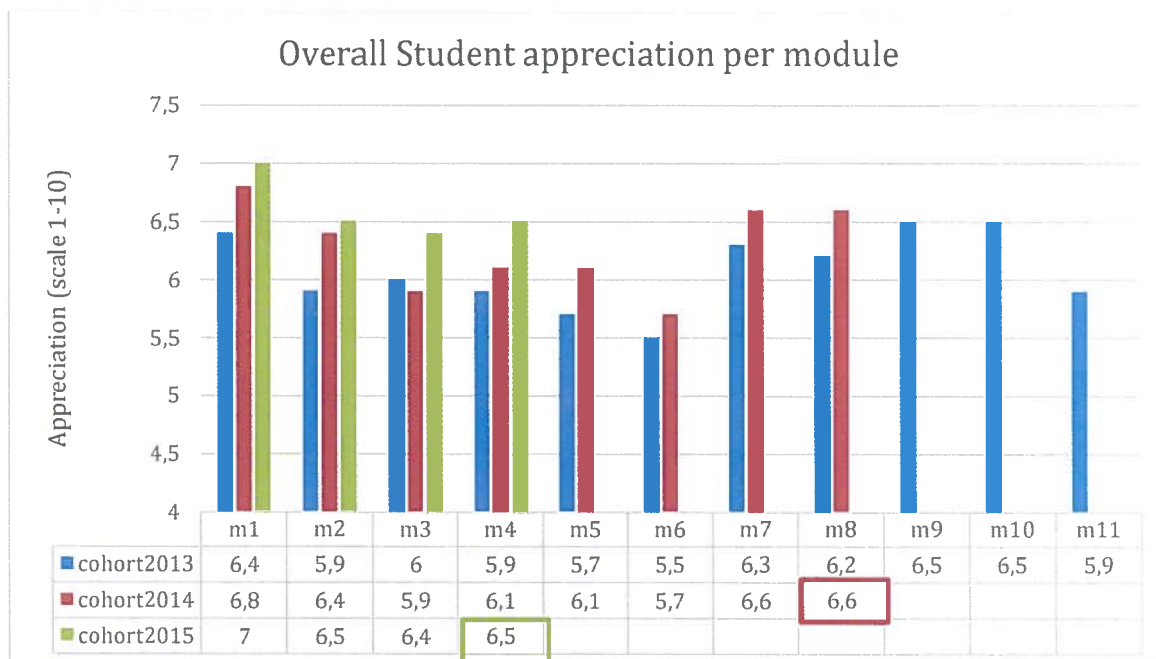
* Omdat module 12 met een afwijkende UT-brede enquête afgenomen is, wordt de SEQ van module 12 niet meegenomen in dit rapport. Omdat studenten niet allemaal op hetzelfde moment afstuderen, zullen de evaluatieresultaten van module 12 pas in het najaar bekend zijn.

3 RESULTATEN

Hieronder worden de resultaten van de resultaten op de Student Experience Questionnaire (SEQ) en de Module Coördinator Experience Questionnaire (MCEQ) op hoofdlijnen weergegeven.

SEQ

De resultaten en een samenvatting van de SEQ zijn te vinden in Bijlage A t/m Bijlage D. Figuur 1 laat de tevredenheidscijfers zien van alle respondenten gemiddeld. De signaalwaardentabel in Bijlage B geeft meer informatie over het hoogste en het laagste gegeven tevredenheidscijfer.

Figuur 1 Overall Student appreciation per module

De SEQ (Figuur 1) laat dit kwartiel zien dat studenten, over het algemeen, redelijk tevreden zijn over module 4 en 8. Het tevredenheidscijfer is gestegen ten opzichte van vorig jaar.

De meeste studenten zouden de modules aanbevelen aan anderen en er komen in de SEQ rapportage weinig aandachtspunten ('rode stoplichten') naar voren. Studenten zijn tevreden over wat ze hebben geleerd in de module als geheel en van het project en over de informatie rondom de toetsing en de studielast. Een aandachtspunt is de organisatie van de modules. In module 4 is ten opzichte van vorig jaar de logische opbouw van de module een nieuw aandachtspunt. De tevredenheid rondom de organisatie is in zowel m4 als m8 niet groter geworden ten opzichte van vorig jaar. Studenten lijken opnieuw niet ontevreden te zijn over de studielast van de modules in dit kwartiel.

Zodra de SEQ-resultaten bekend zijn, worden deze teruggekoppeld aan de opleidingen. Om te waarborgen dat deze resultaten op de juiste manier worden geïnterpreteerd, voordat deze worden meegenomen in de conclusies, is aan alle OLD's gevraagd om een korte schriftelijke reactie per module te geven. 6 opleidingsdirecteuren (TN, PSY, EE, AT, WB, IO) hebben dit kwartiel een toelichting op de cijfers gegeven. Deze toelichtingen zijn bijgevoegd in Bijlage C. Over het algemeen lijkt module 4 bij deze opleidingen goed te zijn verlopen, waarbij er nog enkele verbeterpunten worden genoemd. Een aantal opleidingsdirecteuren geven aan dat studenten minder tevreden zijn over module 8, maar ze lijken een duidelijk beeld te hebben van de aspecten die kunnen worden verbeterd.

MCEQ

De resultaten en een samenvatting van de MCEQ zijn te vinden in Bijlage E en Bijlage F.

Dit kwartiel was de respons op de modulecoördinatorenvragenlijst 66,7%. De resultaten komen overeen met die van vorige kwartielen: de meerderheid van de modulecoördinatoren geeft aan dat de moduleonderdelen in hun module met elkaar samenhangen. Bij de meerderheid is er sprake van toepassing van de moduleonderdelen in het project. Opvallend is dat de meeste moduleteams, ondanks de samenhang tussen de verschillende moduleonderdelen, wel kiezen voor toetsing van de lossen onderdelen. Er zijn enkele modulecoördinatoren die aangeven dat hun module te zien is als één project. De meeste modulecoördinatoren van dit kwartiel schatten in dat Student-driven Learning een effectieve

manier van onderwijs is. Feedback geven een belangrijk aspect in ons onderwijs en een goede manier om SDL vorm te geven. Dit kwartiel blijkt vaak te zijn gekozen voor feedback op een tussenproduct, feedback op een opdracht en feedback door middel van tutorbijeenkomsten. Ook peer feedback/peer review en toelichting op een tentamen worden regelmatig gebruikt als feedbackmethode.

De meeste modulecoördinatoren voelen zich toegerust voor hun taak, slechts 10% geeft aan dit niet zo te ervaren. Dit heeft bijvoorbeeld te maken met de hoeveelheid tijd die het kost en de aard van de taken.

GESPREKKEN

In gesprekken met onderwijscoördinatoren is vooral gesproken over de afstudeerperiode. Veel opleidingen hebben module 11 ingericht als een voorbereidende module waarin studenten hun literatuuronderzoek en onderzoeksplan opstellen. In module 12 voeren de studenten het onderzoek uit. Eén onderwijscoördinator merkt op dat studenten het, na het halen van de deadline in module 11, lastig vinden om in module 12 direct weer aan het werk te gaan. Daarnaast noemen enkele coördinatoren dat studenten in deze afstudeerperiode een wat meer onzekere houding hebben dan de studenten in het oude curriculum. Dit kan volgens hen te maken hebben met het feit dat studenten in de modules 1 tot en met 11 niet gewend zijn geraakt om alleen te werken. Desondanks zijn de meeste coördinatoren tevreden over de resultaten van de afstudeerperiode. Studenten laten goede producten zien en de helft van de studenten (herinschrijvers na 1^e studiejaar) heeft zijn bachelor binnen drie jaar afgerond.

4 ONDERWIJSKUNDIGE DUIDING

In dit hoofdstuk volgt een duiding vanuit onderwijskundig perspectief. De resultaten uit het vorige hoofdstuk worden besproken aan de hand van een aantal onderwijskundige kernpunten, namelijk: onderwijscultuur, leeractiviteiten, project, integratie, assessment en organisatie. Per punt worden eerst de belangrijkste resultaten van dit kwartiel besproken. In de kaders daaronder wordt een overzicht gegeven van de belangrijkste conclusies van k1 t/m k4 2015-2016.

4.1.1 ONDERWIJSCULTUUR

Thema's die onder onderwijscultuur vallen, zijn samenwerking (tussen docenten en studenten, tussen student en student en tussen docent en docent) en verantwoordelijkheid van de student.

De [module map](#) geeft een overzicht van de modules die in collegejaar 2015-2016 volledig of gedeeltelijk worden gedeeld.

Modulennr	Modulenaam
Module 4	Fields & Waves (EE/AT) Velden en Elektromagnetisme (TW/TN)
Module 8	Business Innovation (BIT/IBA) Modelling and Analysis of Stochastic Processes (TW/TBK/CiT)
Module 12	-

Tabel 3: Gedeelde modules K4 2015-2016

Studenten vinden bij alle kwartielen dit jaar de samenwerking met andere studenten één van de meest waardevolle aspecten van het project. Samen leren in de module krijgt ook vorm door het geven van peer feedback of peer review. Dit kwartiel geeft 42% van de bevraagde modulecoördinatoren aan dit in te zetten in de module.

Ook dit kwartiel denken de meeste modulecoördinatoren dat SDL¹ een effectieve manier van onderwijs is of reageren hierop neutraal. Zeven modulecoördinatoren denken dat SDL niet tot effectief onderwijs leidt. Bijna alle modulecoördinatoren herkenden wel één of meer aspecten van SDL in hun module. SDL wordt nog steeds verschillend toegepast, in de ene module meer dan in de andere. Er lijkt wel steeds meer wil en interesse te zijn om studenten meer los te laten en ruimte bieden. Docenten en onderwijsstaf zien dat de strakke structuur de zelfstandigheid van de student beïnvloedt, maar zien anderzijds dat studenten 'vrij laten' niet altijd tot goede resultaten leidt.

Dit kwartiel geeft een aantal onderwijscoördinatoren en docenten aan dat ze het gevoel hebben dat de TOM studenten nu in de afstudeerfase onzekerder zijn en/of om meer structuur vragen dan de pre-TOM studenten. De studenten zijn volgens hen bovendien meer gewend om in groepen te werken. Het zou goed zijn om in de modules 1 t/m 10 studenten meer voor te bereiden op het zelfstandig werken en plannen.

Onderwijscultuur 2015-2016

- *Bij verschillende modules wordt onderwijs gedeeld en werken studenten in de projecten regelmatig samen. Voor studenten is deze samenwerking een waardevol aspect aan het project.*
- *De meeste modulecoördinatoren denken redelijk positief over Student-driven Learning in TOM en er zijn dan ook al een aantal modules waarbij studenten op verschillende aspecten regie hebben over hun eigen leerproces*
- *Er spelen nog wel vragen rondom SDL, zoals: hoe effectief is SDL aan het begin van de opleiding?; hoe zicht te houden op de voortgang?; hoe de balans vinden tussen de student voldoende sturing geven maar niet te veel beperken? Er zijn verschillende goede voorbeelden en acties gaande rondom SDL. Zo biedt CELT een cursus SDL aan en zijn er een aantal modules bewust ontworpen vanuit de SDL gedachte. Verduidelijking van de term is hierbij een belangrijk aandachtspunt om docenten verder te kunnen helpen. Daarnaast is het van belang om SDL op opleidingsniveau te benaderen.*
- *De bewustwording groeit dat in veel modules TOM nog niet zo ingericht is dat studenten voldoende zelfverantwoordelijkheid kunnen nemen. Het is nu van belang om docenten ondersteuning te bieden bij het opzetten van modules die studenten voldoende structuur én ruimte geven om regie te nemen over hun eigen leerproces en zichzelf als zelfstandige professionals te ontwikkelen.*
- *Enkele onderwijscoördinatoren hebben het gevoel dat huidige studenten in de afstudeerfase onzekerder zijn en om meer structuur vragen dan in het oude curriculum. Het zou goed zijn om in de modules 1 t/m 10 studenten voor te bereiden op het zelfstandig werken en plannen.*

4.1.2 LEERACTIVITEITEN

Dit thema gaat over de werkvormen die binnen modules worden gebruikt.

Er zijn afgelopen jaar veel verschillende actieve werkvormen ingezet in het onderwijs, zoals hoor- en werkcolleges, colstructies, projecten, flipped classroom, micro-lectures, peerfeedbacksessies, reviewsessie, discussies, SCRUM sessies, etc. Dit kwartiel noemt een aantal modulecoördinatoren de inzet en betrokkenheid van studenten als knelpunt. Studenten komen soms niet opdagen of tonen niet de verwachte inzet. De reactie om onderwijsbijeenkomsten dan maar te verplichten, ligt niet in lijn met SDL: studenten zouden

¹ In de vragenlijst wordt SDL als volgt uitgelegd: *We vinden het belangrijk dat de student de regie over het eigen leren in handen neemt. Een naam die daar vaak voor wordt gebruikt is Student-driven Learning (SDL). Die regie kan op verschillende terreinen gevoerd worden. Een student kan worden gestimuleerd om zelfstandig kennis te zoeken buiten de colleges om, via literatuur of een MOOC van een andere universiteit (regie over hoe te leren). Of de student kan veel ruimte krijgen voor een eigen planning (regie over wanneer te leren). Of de student kan zelf een onderwerp en/of een ontwerp- of onderzoeksmethodiek kiezen (regie over wat te leren). SDL vraagt initiatief van de student.*

zelf de keuze moeten hebben of ze al of niet gebruik willen maken van een onderwijsbijeenkomst. Onderwijs zou zo vormgegeven kunnen worden dat de studenten die ervoor kiezen om zich onvoldoende in te zetten, het niet halen. Daarbij zijn er andere soorten werkvormen in te zetten die studenten motiveren en uitdagen. Dit vraagt een andere manier van denken, geduld en oefening van de onderwijsstaf.

Leeractiviteiten 2015-2016

Binnen de modules wordt een variatie aan leeractiviteiten aangeboden, wat overeenkomt met de wens van studenten en de uitgangspunten van TOM. Wel zijn er vragen rondom het activeren en motiveren van studenten en (bij de aanschuifmodules) over het omgaan met niveaoverschillen. Er wordt hard gewerkt aan het inspireren van docenten op dit gebied. Er zijn geen directe aandachtspunten.

4.1.3 PROJECT EN INTEGRATIE

Dit thema gaat over het project, over hoe het project zich verhoudt tot de andere moduleonderdelen en hoe de moduleonderdelen zich tot elkaar verhouden.

Resultaten uit de gesprekken en de vragenlijsten geven een stabiel beeld over k1 t/m k4: integratie en samenhang wordt hoog gewaardeerd door docenten en studenten.

Hoewel er bijna overal sprake is van inhoudelijke samenhang tussen moduleonderdelen, zijn nog weinig modules echt te zien als één groot project waaronder alle onderwijsactiviteiten vallen, terwijl in een dergelijk moduleontwerp zaken als SDL en integratie beter te realiseren zijn. De huidige inhoudelijke samenhang tussen moduleonderdelen is echter al een mooie prestatie en een waardevolle ontwikkeling in ons onderwijs. Het ontwerpen van een module als één groot project, is een zeer grote uitdaging, waarvan het ook de vraag is of dat de definitie van geïntegreerd onderwijs is. Volgens vier modulecoördinatoren van dit kwartiel is het op elkaar afstemmen van de moduleonderdelen hierbij een knelpunt: het is een uitdaging om verschillende disciplines terug te laten komen in het project en het is lastig om uniformiteit te behouden ten aanzien van de leerdoelen van de module en de uiteindelijke beoordeling.

In de vorige rapportages werd aanbevolen om een uitspraak te doen over de ambities rondom de integratie binnen de module. Het platform onderwijsvernieuwingen (o.a. bestaande uit de onderwijsvertegenwoordigers van de opleidingen) heeft [een stuk](#) geschreven waarin stil wordt gestaan bij de ambities rondom TOM op verschillende aspecten. Op het gebied van integratie geeft het platform aan dat nog verdere uitwerking en discussie nodig is.

Project en Integratie

- *Integratie wordt hoog gewaardeerd door docenten en studenten, maar het is lastig om met het hele moduleteam de module zo in te richten dat deze geïntegreerd is én maatwerk voor de groep bijzondere studenten mogelijk is.*
- *Over het algemeen vinden de studenten dat ze veel leren van het werken in projecten en ook een aantal modulecoördinatoren zijn trots op hun project. Vooral de samenwerking met anderen en de integratie van de verschillende onderwerpen in de module vinden studenten waardevolle aspecten van het project.*
- *In de praktijk gaat het in de meeste gevallen over inhoudelijke samenhang tussen moduleonderdelen en de toepassing hiervan in het project. In mindere mate is er sprake van modules die te zien zijn als één groot project met geïntegreerde leerdoelen en geïntegreerde toetsing.*
- *Om TOM verder door te ontwikkelen en successen te kunnen vieren moet worden bepaald naar welke vorm van integratie we willen streven (inhoudelijke samenhang of één groot project met geïntegreerde leerdoelen). Deze vraag is geadresseerd aan het platform onderwijsvernieuwingen en behoeft vervolgdiscussie.*

4.1.4 ASSESSMENT

Onder assessment valt zowel a) summatieve assessment: toetsing voor een eindoordeel met een meetellend cijfer, als b) formatieve assessment: feedback of diagnostische toetsing zonder meetellend cijfer, met als doel de student te ondersteunen in het leren en te informeren over zijn/haar voortgang.

Toetsing lijkt dit kwartiel minder duidelijk naar voren te komen als knelpunt, maar aangezien het om een UT breed gemiddelde gaat (van alle verschillende modules) en de verschillen relatief klein zijn, zijn hier geen conclusies aan te verbinden. Studenten zijn over het algemeen tevreden over de informatie rondom de toetsing. Ze reageren positief op de stelling dat ze in de module wisten hoe ze getoetst zouden worden. Dit kwartiel is het meest gebruik gemaakt van een 'toelichting op een tussenproduct', 'toelichting op een tentamen of toets' en 'toelichting op een opdracht of oefenopgave'. In module 12, de afstudeeropdracht, is uitsluitend gebruik gemaakt van 'feedback op een tussenproduct', 'peer feedback/review' en 'tutorbijeenkomsten'. Over het algemeen lijkt men zich er van bewust te worden dat er (te) veel wordt getoetst en dat hierdoor een grote werkdruk ontstaat voor zowel studenten als docenten. Lokaal experimenteren docenten met innovatieve manieren om te toetsen.

Ook dit kwartiel lijkt deelname aan een 'herkansing' meer regel dan uitzondering. De evaluatoren hebben de indruk dat docenten, studieadviseurs en examencommissies (de mogelijkheden en de waarde) van reparaties en compensaties niet kennen, ondanks de aandacht die hiervoor in het platform onderwijsvernieuwingen en op OLD-dagen en TOM-bijeenkomsten is geweest. Het is van belang om samen met docenten, studieadviseurs en examencommissies te verkennen en uit te werken wat de mogelijkheden zijn op het gebied van reparaties en compensaties binnen TOM.

Het feit dat bij opleidingen verschillen zijn in de uitvoering van regelingen vormt nog steeds een knelpunt. In een recente uitspraak heeft het College van Beroep voor de Examens (CBE) van de universiteit onlangs aangegeven dat dit gevoel niet alleen begrijpelijk is, maar dat er zelfs sprake kan zijn van onrechtmatigheid in het geval dat er voor studenten in eenzelfde module andere regels gelden. Recent is daarom door het CBE vastgesteld dat regels op modulenniveau gelijk moeten zijn. De werkgroep OER zal de uitspraak van het CBE meenemen in de herziening van de OER.

Assessment

- *Op het gebied van toetsing lijken verbeteringen zichtbaar. Positief is dat studenten wisten hoe ze getoetst werden. De feedback die studenten krijgen op hun toetsing is wel een aandachtspunt.*
- *Hoewel docenten inzien dat studenten niet gemotiveerd worden van veel deel(-deel)toetsen blijft het moeilijk om studenten vrij te laten en veel minder, of zelfs niet, tussentijds te toetsen voor een cijfer. Er zijn goede ervaringen met minder (summatief) toetsen en deze worden gedeeld om andere docenten te laten zien hoe studenten toch ondersteund kunnen worden in hun leerproces zonder deel(-deel)toetsen af te nemen.*
- *Een blijvend aandachtspunt is het omgaan met verschillende regels m.b.t. reparatiemomenten en compensatieregelingen bij aanschuifmodules en gedeelde modules. De verschillen in regelingen die leiden tot een gevoel van ongelijke behandeling bij studenten in gedeelde modules, vormen nog steeds een knelpunt. De werkgroep OER zal dit knelpunt meenemen in de herziening van de OER.*
- *Om meer te kunnen werken met reparaties en compensaties (waarop de TOM structuur is ingericht) i.p.v. standaard herkansingen is het van belang om samen met docenten, studieadviseurs en examencommissies te verkennen en uit te werken wat de mogelijkheden zijn op het gebied van reparaties en compensaties binnen TOM.*

4.1.5 ORGANISATIE

Onder organisatie vallen alle thema's die te maken hebben met de taakverdeling, administratie, roostering en communicatie op zowel moduleniveau als instellingsniveau.

Resultaten van module 1 en 2 dit jaar wekten de indruk dat na drie keer uitvoeren van de module het organisatieaspect beter verliep en tot meer tevredenheid leidde. Deze lijn ontwikkeling zien we echter niet terug bij module 3 en 4. Organisatie is daar nog steeds een knelpunt. Ook modulecoördinatoren en onderwijscoördinatoren benoemen nog knelpunten rondom de organisatie van het onderwijs, maar deze punten hebben meer betrekking op opleidings-/instellingsniveau dan op moduleniveau.

De knelpunten die dit kwartiel naar voren zijn gekomen zijn hieronder opgesomd.

- o Meerdere modulecoördinatoren (7) noemen knelpunten rondom de **belasting** die onderwijs geeft en de tijd die het kost. De **administratie** van cijfers speelt hierin een belangrijke rol. Twee modulecoördinatoren geven daarnaast aan meer (hands-on) ondersteuning nodig te hebben op dit gebied.
- o Vier modulecoördinatoren noemen knelpunten rondom het **vinden van staf voor het begeleiden** van projecten of studenten in hun afstudeerproject. Daarnaast geeft één modulecoördinator aan dat er op de grenzen van capaciteit wordt gewerkt en deze coördinator uit zijn/haar zorg bij de voorziene groei van de opleiding.
- o Enkele coördinatoren uitten hun zorg over (onvoldoende) capaciteit, van zowel mensen als faciliteiten, bij de verwachte groei van hun opleiding.

Organisatie:

De organisatie van de module is in bijna alle modules afgelopen jaar vanuit de SEQ resultaten een aandachtspunt. Ook onderwijscoördinatoren en modulecoördinatoren noemen knelpunten rondom de organisatie van het onderwijs. De meest genoemde organisatie knelpunten liggen rondom de thema's:

- *Werkdruk/tijdsdruk/toetsdruk*
- *Beschikbare capaciteit voor onderwijs/vinden beschikbare begeleiders*
- *Afstemming/communicatie binnen moduleteam*
- *Beschikbaarheid van geschikte ruimtes*
- *Administratielast/Osiris*
- *De rol modulecoördinator (kost veel tijd, 'oneigenlijk werk')*
- *De organisatie rondom de minor (in k1 en k2)*

Op veel punten lopen acties/projecten. De status hiervan is te vinden in de follow-up tabel.

4.2 ACTIVITEITEN POV/CELT

De knelpunten die voortkomen uit de resultaten worden meegenomen in de follow-up lijst en aanbevelingen (zie het eind van dit rapport). Good practices zullen worden genoteerd en in sommige gevallen verder worden uitgewerkt en met de UT worden gedeeld, bv. via Mijn TOM op de TOM website, carrousel of in andere bijeenkomsten. Verder zal POV nagaan of opleidingen die een knelpunt ervaren in contact kunnen worden gebracht met opleidingen waar hetzelfde onderwerp als good practice werd gesignaleerd, zodat ze van elkaar kunnen leren. Hieronder volgt een selectie van activiteiten afgelopen kwartiel vanuit POV en CELT om de implementatie van TOM verder te brengen en de uitwisseling van good practices te bevorderen.

Activiteit	datum	Omschrijving
Afstudeervragenlijst	April/mei	QUEST heeft een vragenlijst ontwikkeld t.b.v. de evaluatie van module (11 en) 12. Daarnaast worden er na afloop van module 12 ook vragen

		over de opleiding als geheel gesteld. De resultaten hiervan worden meegenomen in de rapportage van kwartiel 1 2016-2017.
Nieuw trainingsaanbod CELT	April/mei	CELT heeft een nieuw trainingsaanbod opgesteld met onder andere aandacht voor: Student-driven Learning, module-ontwerp & -coördinatie en alternatieve toetsmethodes: www.utwente.nl/celt
TOM seminar	Mei	31 mei is er een Seminar geweest over ons onderwijs voor externe geïnteresseerden. Er waren 24 binnen en buitenlandse docenten, onderwijskundigen, beleidsmakers en andere geïnteresseerden aanwezig. Zij waren enthousiast over wat wij als Universiteit hebben bereikt. https://www.utwente.nl/tom/seminar/en/Summary/
TOM update diensten	April/mei/juni	POV heeft afgelopen tijd bij verschillende diensten presentaties gegeven over de stand van zaken rondom de implementatie van het Twents Onderwijsmodel.
TOM viering	Juni	30 juni is op feestelijke wijze, gecombineerd met de afsluiting van het academisch jaar, gevierd dat de eerste TOM studenten zijn afgestudeerd. www.utwente.nl/thankyou

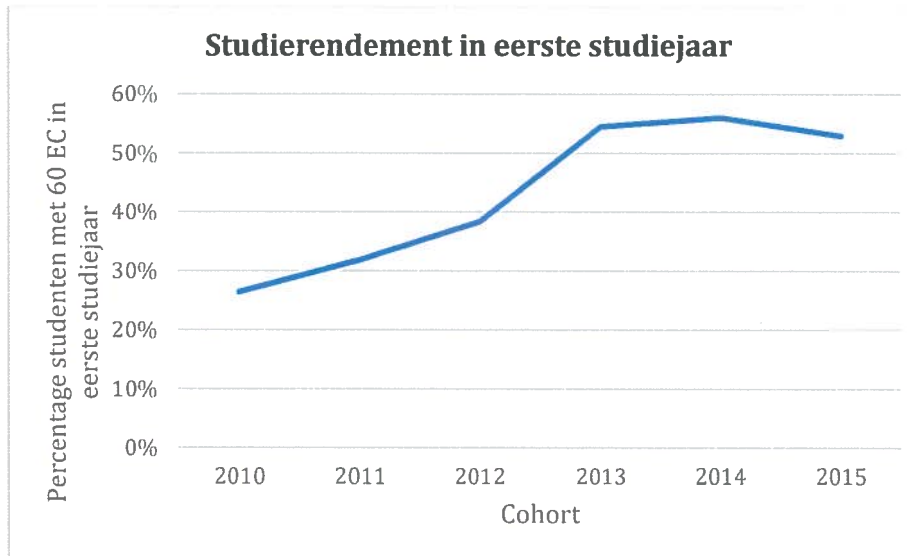
5 CIJFERMATIGE DUIDING

Deze paragraaf geeft zowel de huidige stand van zaken als wijzigingen weer ten aanzien van uitval, B1- rendement, bachelor-rendement en BSA. Naast de intern benodigde managementinformatie, houdt deze paragraaf rekening met de prestatieafspraken en zaken die voor o.a. de instellingskwaliteitszorg van belang zijn. Cijfers worden gepresenteerd in tabellen met een interpretatie vanuit strategie & beleid.

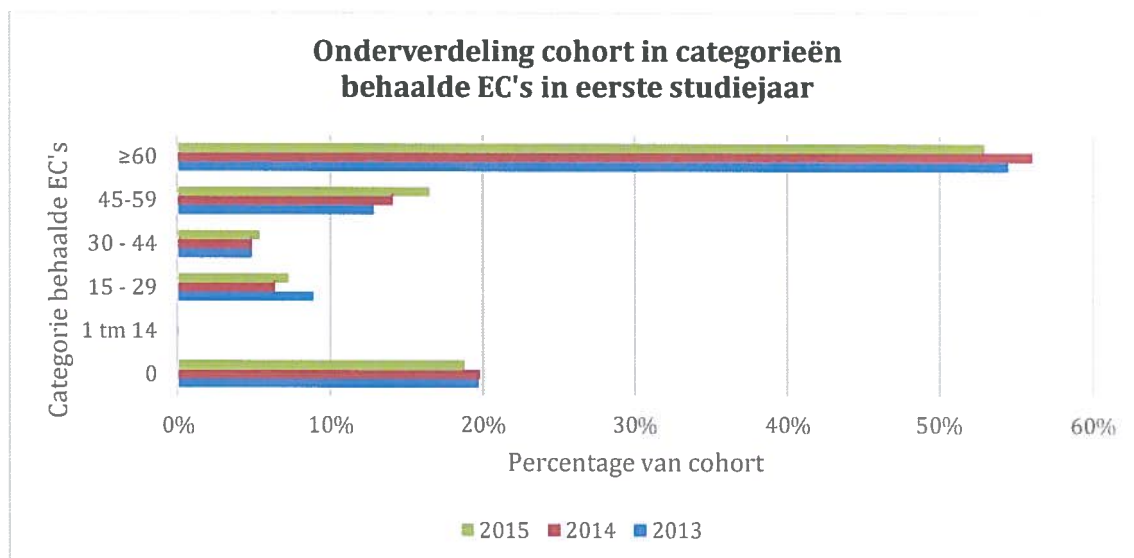
Het streven is dat studenten in het bacheloronderwijs snel op de juiste plaats zitten en dat studenten soepel hun opleiding kunnen doorlopen. Om na te gaan in hoeverre dit wordt bereikt, maakt deze evaluatie gebruik van rapporten die inzicht geven in: studievoorgang in het eerste studiejaar, uitval en switch tijdens het bacheloronderwijs, afgifte van BSA's, het bachelorrendement.

Studievoortgang in eerste studiejaar

Het aandeel studenten van cohort 2015 dat 60 EC in het eerste studiejaar heeft behaald is in vergelijking met 2010 verdubbeld. Vanaf cohort 2013 ligt dit percentage rond de 54 procent.

Onderstaand figuur laat zien hoe de studenten zijn onderverdeeld op basis van het aantal behaalde studiepunten op deelresultaten in het eerste studiejaar. Gemiddeld haalt 19 procent van de studenten die stonden ingeschreven aan een opleiding van de UT geen studiepunten. Dit aandeel is relatief hoog omdat hier ook studenten onder vallen die al vroeg, zelfs voor 1 oktober, zijn gestopt met de opleiding. Van alle eerstejaars studenten die per september 2015 stonden ingeschreven aan de UT heeft 69 procent meer dan 45 EC's aan deelresultaten gehaald. Dit betekent echter nog niet automatisch dat door deze studenten 3 modules zijn afgerond, omdat het Osirisrapport 053 naar behaalde deelresultaten kijkt. Er wordt een MISUT-rapport over studievoortgang ontwikkeld dat wel inzicht geeft in het aantal modules dat studenten hebben afgerond. Gedetailleerde gegevens over studievoortgang in het eerste studiejaar staan in Bijlage G.

Afgifte BSA's in 2015

Afgelopen cursusjaar was 67% van het totaal aantal afgegeven bindende studieadviezen (BSA's) positief. In 15% van de gevallen werd een negatief studieadvies gegeven en 12% van de studenten stopte voor 1 februari met de opleiding. In 5% van de gevallen betrof het een uitgesteld bindend studieadvies.

Onderstaand figuur is gebaseerd op het BSA cohort. Dit zijn alle studenten die in het eerste jaar zitten van een nieuwe opleiding. Hieronder vallen ook studenten die overgestapt zijn van een andere opleiding aan de UT.

Opleiding:	Afgegeven BSA's														
	Totaal	P*		P1*		N*		N1*		U1*		U2*		S*	
	n	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
B-AT	79	54	68%	x	x	8	10%	x	x	x	x	x	x	16	20%
B-BIT	36	16	44%	x	x	11	31%	x	x	x	x	x	x	8	22%
B-BMT	99	52	53%	x	x	19	19%	x	x	x	x	x	x	21	21%
B-CIT	68	46	68%	x	x	6	9%	x	x	x	x	x	x	15	22%
B-CREA	101	81	80%	x	x	12	12%	x	x	x	x	x	x	6	6%
B-CW	35	22	63%	x	x	6	17%	x	x	x	x	x	x	4	11%
B-EE	81	59	73%	x	x	12	15%	x	x	x	x	x	x	6	7%
B-EPA	36	28	78%	x	x	5	14%	x	x	x	x	x	x	1	3%
B-GZW	40	37	93%	x	x	2	5%	x	x	x	x	x	x	1	3%
B-IBA	197	114	58%	x	x	36	18%	x	x	x	x	x	x	31	16%
B-IO	100	65	65%	x	x	13	13%	x	x	x	x	x	x	16	16%
B-PSY	118	95	81%	x	x	8	7%	x	x	x	x	x	x	13	11%
B-ST	59	39	66%	x	x	10	17%	x	x	x	x	x	x	9	15%
B-TBK	112	67	60%	x	x	17	15%	x	x	x	x	x	x	8	7%
B-TG	138	117	85%	x	x	9	7%	x	x	x	x	x	x	9	7%
B-TI	62	45	73%	x	x	7	11%	x	x	x	x	x	x	8	13%
B-TN	72	50	69%	x	x	15	21%	x	x	x	x	x	x	4	6%
B-TW	53	27	51%	x	x	17	32%	x	x	x	x	x	x	6	11%
B-WB	157	88	56%	x	x	31	20%	x	x	x	x	x	x	15	10%
Totaal	1643	1102	67%	12	1%	244	15%	5	0%	78	5%	5	0%	197	12%

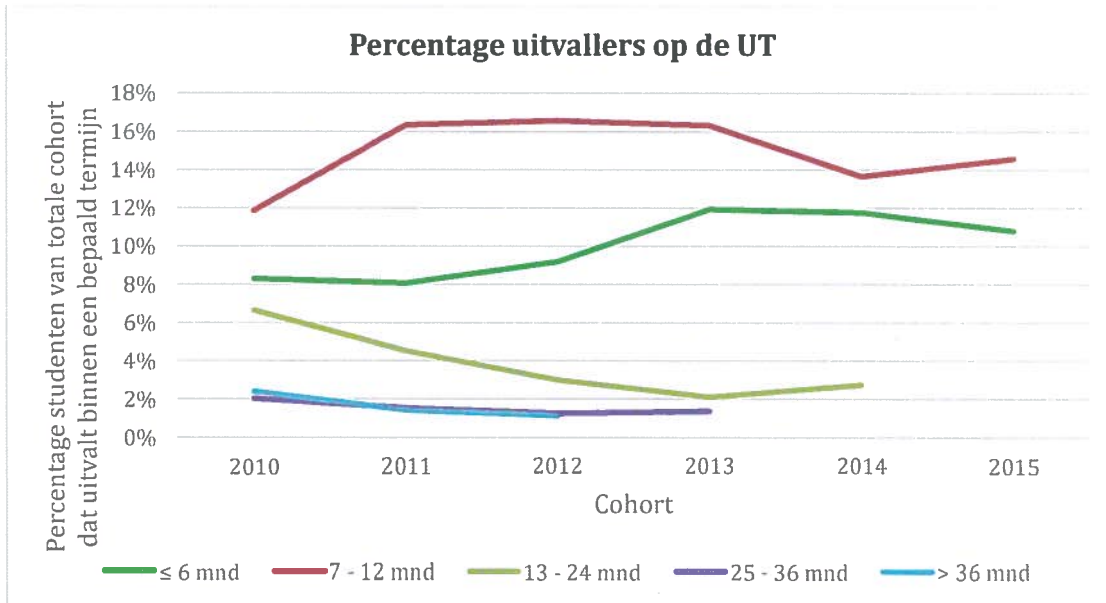
Bron: Osiris rapport 027 BSA adviezen t.b.v. beoordeling; mutatedatum 26 september 2016

*Betekenis afkortingen: P = Positief, P1 = Positief met inachtneming van persoonlijke omstandigheden, N = Negatief, N1 = Negatief ondanks persoonlijke omstandigheden, U1 = Uitgesteld wegens persoonlijke omstandigheden, U2 = Uitgesteld wegens overstap, S =Staker

Uitval en Switch tijdens een bacheloropleiding aan de UT

Het streven is dat studenten zo snel mogelijk op de juiste plek zijn. Dit betekent dat als studenten ervaren dat ze een opleiding volgen die niet bij hen past, ze al vroeg in het jaar hun studiekeuze bijstellen. Daarnaast heeft de UT als doelstelling dat de totale uitval in het eerste bachelorjaar niet te hoog is: maximaal 25% in 2015 en maximaal 20% in 2020.

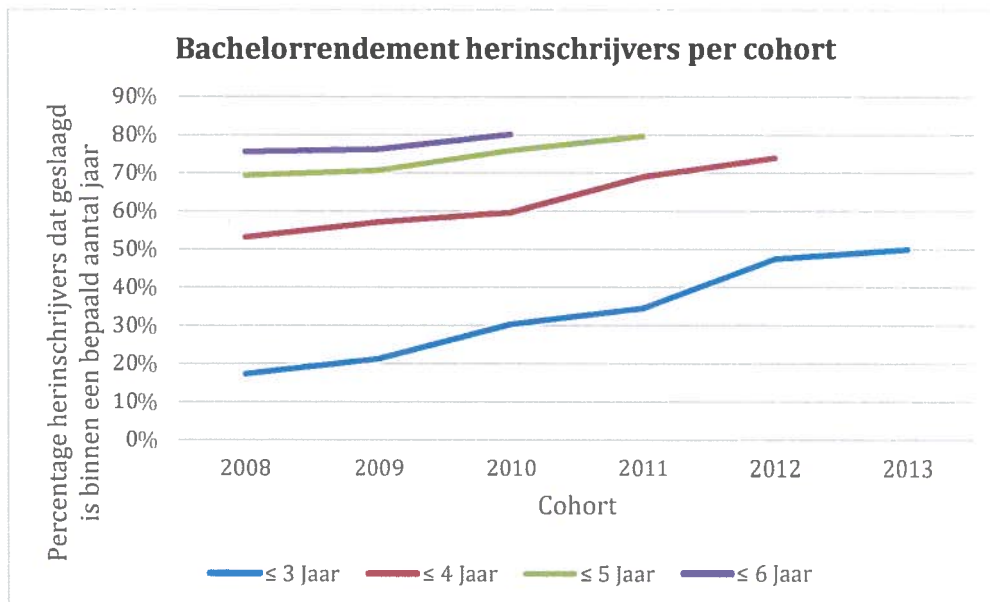
25% van de studenten van cohort 2015, in aantal 404 studenten, stopte met de opleiding waarvoor zij ingeschreven stonden. 25% van deze uitvallers, in aantal 102 studenten, is overgestapt naar een andere opleiding aan de UT (zie voor onderliggende gegevens Bijlage G). Dit uitval in het eerste studiejaar van cohort 2015 is gelijk aan de uitval in het eerste studiejaar van cohort 2014. De uitval ná het eerste studiejaar daalt. Ten opzichte van cohort 2010 is de uitval in het 2^e studiejaar van cohort 2014 gehalveerd. Ook is de uitval in het 3^e studiejaar van cohort 2013 gehalveerd in vergelijking met cohort 2010. Hiermee kan de voorzichtige conclusie getrokken worden dat studenten sneller weten of de studie bij hen past.

Bachelorrendement

De constatering op basis van onderstaande figuur is dat de bachelorrendementen vanaf cohort 2008 een stijgende lijn laten zien.

50 procent van de heringeschreven studenten van cohort 2013, het eerste TOM cohort, heeft binnen de nominale studieduur de opleiding afgerond. 74 procent van de herinschrijvers van cohort 2012 studeerden binnen 4 jaar af aan de UT.

6 OVERIG: REFLECTION ON SCIENCE TECHNOLOGY & SOCIETY (RESTS) ONDERWIJS

De inhoud van deze paragraaf verschilt per jaar/kwartiel. In de betreffende periode spelende andere evaluaties, beleidsinitiatieven of onderwijsontwikkelingen worden meegenomen om in dit rapport een zo volledig mogelijk beeld van de onderwijsontwikkeling op de UT weer te geven.

Per 2015-2016 is het RESTS-onderwijs geïmplementeerd. Er is gekozen voor een geïntegreerde aanpak. De concrete inhoud van de opleidingen vormt de basis waarop studenten leren beschouwende vragen te stellen over de onderlinge verbanden tussen wetenschap, technologie en samenleving. Het RESTS onderwijs is daarmee sterk geïntegreerd en verbonden met de disciplinaire inhoud in modules en projecten van de opleiding. Bijna alle opleidingen hebben nu de volledige omvang van 10 EC geïntegreerd.

6.1 BEVINDINGEN NA 1 JAAR

Het RESTS onderwijs is in het afgelopen jaar op drie manieren geëvalueerd. Ten eerste is het onderwijs als afzonderlijke categorie meegenomen in de standaard evaluatie van TOM modules. Ten tweede heeft de RESTS groep tijdens een docentendag een interne inventarisatie gemaakt van best practices en verbeterpunten. En ten derde hebben de decanen in mei 2016 aangegeven graag met het CvB over het RESTS onderwijs te willen praten. Dit gesprek vindt in het najaar van 2016 plaats, en S&B heeft t.b.v. dit gesprek informatie opgehaald.

De bevindingen van deze drie evaluaties worden hier uiteengezet. RESTS heeft n.a.v. de bevindingen een plan opgesteld voor 2016-2017, zowel ter verbetering als ter versterking. Een uitgebreide evaluatie is gepland voor september 2017 als het onderwijs 2 keer volledig is uitgevoerd.

6.1.1 REGULIERE EVALUATIES.

Met ingang van het 1^e kwartiel 2015-2016 zijn er aan de reguliere module-evaluaties (de z.g. SEQ's) een aantal vragen toegevoegd die zich toespitsen op het leereffect (uitdaging, opgedane kennis en vaardigheden) en de beoogde inbedding bij de rest van de modules. Over het algemeen zijn de resultaten in lijn met, of iets lager dan de evaluatieresultaten voor de gehele modules. Er zijn ook opleidingen waar de evaluaties opvallend goed zijn, en opleidingen die op grond van de evaluaties nadere aandacht behoeven, naast de verbeteringen die voor 2016-2017 sowieso worden nagestreefd.

Bij de resultaten van de module-evaluaties moet aangetekend worden dat elke opleiding en bijdrage een eigen dynamiek blijken te kennen, wat bestudering van de evaluatieresultaten en de daaruit voortvloeiende verbeteracties op detailniveau noodzakelijk maakt. Op grond van deze bestudering op detailniveau zijn verbeteracties met docenten besproken. In deze rapportage worden de overkoepelende conclusies weergegeven.

Op generiek niveau komt uit de vakevaluaties een aantal opvallende zaken naar voren:

- RESTS bijdragen met geringe omvang (1 EC of minder) worden lager gewaardeerd dan bijdragen met een meer substantiële omvang;
 - In termen van generieke appreciatie scoren de 45 RESTS bijdragen 15 maal gelijk of hoger dan de score voor de gehele module.
 - De gemiddelde score voor intellectuele uitdagendheid is 2.9 (5 puntsschaal).

- De gemiddelde score voor toerusting met kennis en vaardigheden aangaande reflectie is 3.0.
- bij de opleidingen die al voor de introductie van TOM reflectie-elementen in hun curriculum verweven hadden, wordt het RESTS onderwijs aanmerkelijk positiever geëvalueerd;
- de scores voor de betrokken RESTS-docenten zijn doorgaans hoger dan de score voor de RESTS-bijdrage als zodanig;
- een diepgaande integratie in modules en in de inhoud van de opleiding blijkt vaak tot positieve evaluaties te leiden, omdat het inhoudelijke diepgang combineert met relevantie voor de studenten. Slechts in een paar gevallen ervaren studenten die integratie juist als afleidend obstakel in een module, en ervaren docenten het als een verwatering van de inhoud die tot minder kwaliteit leidt.

Bij deze cijfers moet aangetekend worden dat ze niet bijzonder betrouwbaar zijn, omdat studenten niet altijd blijken te weten wat precies de RESTS bijdrage aan een module is, en soms zelfs RESTS onderwijs in een module beoordelen als dat helemaal niet gegeven is. Komend jaar zal de evaluatie in dat opzicht worden aangepast. Toch kan uit de cijfers voorzichtig geconcludeerd worden dat er een adequaat begin is gemaakt met het aanbieden van RESTS leerlijnen in de opleidingen, en dat er gericht gewerkt kan worden aan het optimaliseren van het aanbod. In een derde van de gevallen draait het RESTS onderwijs net zo goed als of beter dan de gehele module; door de bank genomen wordt het als voldoende intellectueel uitdagend ervaren en rust het studenten voldoende toe met reflexieve kennis en vaardigheden, al is er duidelijk verbetering mogelijk. Met name RESTS bijdragen met geringe omvang (1 EC of minder) worden vaak lager gewaardeerd, ook m.b.t. intellectuele uitdaging en adequate toerusting, dan bijdragen met een meer substantiële omvang. De redenen waarom de score voor een substantieel deel van de RESTS bijdragen lager is dan voor de module als geheel zullen nader worden onderzocht in gesprekken met de OLD's; waar nodig zal hier een aanvullende evaluatie met focusgroepen worden opgezet.

6.1.2 ERVARINGEN VAN OLD'S

Werkwijze en vraagstelling

S&B heeft allereerst overlegd met de decaan CTW, als vertegenwoordiger van de decanen. Opvallend zijn de grote verschillen in student-tevredenheid, met als uitersten WB (zeer kritisch) en CiT (docent is genomineerd voor de onderwijsprijs). Hoewel er verklaringen voor zijn, is de vraag nu vooral wat we kunnen leren uit deze verschillen. Op grond van dit gesprek is een gezamenlijke gefocuste vraag geformuleerd.

"Als je zou focussen op optimalisatie van de integratie in de opleiding en het vermogen/mogelijkheden van docenten deze aansluiting te maken, los je dan het grootste deel van de knelpunten op?"

Deze vraag is afgestemd met RESTS, en vervolgens voorgelegd aan een aantal OLD's vanuit de verschillende faculteiten.

Hieronder een samenvatting van de gesprekken met OLD's, gevolgd door aanbevelingen voor mogelijke follow-up. Deze samenvatting is gedeeld met de rector, met RESTS en na overleg met de decanen zal een plan voor quick wins voor 2016-2017 worden voorgesteld. De belangrijkste bevindingen zijn gepresenteerd aan docenten op de RESTS-docentendag, en hun voorstel voor quick wins staat verderop in het plan van aanpak voor 2016-2017.

Samenvatting

Er is gesproken met 6 OLD's.

Kort samengevat is het antwoord op bovenstaande vraag dat met optimalisatie van de integratie winst is te behalen, zeker als daarnaast de organisatie wordt geoptimaliseerd. Van de 6 opleidingen geven er 4 aan in het algemeen tevreden te zijn.

Aan elke OLD is voorafgaand aan de gezamenlijke vraag eerst de open vraag gesteld wat goed loopt en wat minder goed loopt. De opmerkingen uit de gesprekken zijn onder te verdelen in de categorieën proces/organisatie, inhoud en docenten.

Als opleidingen tevreden zijn komt dat naar hun mening vooral door een sterke organisatie, een stevige coördinator, en docenten die goed aansluiten bij de studenten en de inhoud van de opleiding. Als opleidingen minder tevreden zijn komt dat o.a. door suboptimale organisatie en het feit dat studenten lang niet altijd het belang van dit onderwijs inzien, waarbij de opleidingen dan ook de vraag aantekenen of dit laatste überhaupt haalbaar is. De opleidingen zien mogelijkheden voor verbetering op onderstaande punten en zijn optimistisch over de haalbaarheid.

Mogelijkheden voor verbetering:

- vaste contactpersoon RESTS voor de opleiding; duidelijk aanspreekpunt
- vergroting van de kennis van TOM, modulestructuur, rol modulecoördinator
- meer en betere communicatie tussen de vakgroepen STEPS en Wijsbegeerte
- duidelijk docententeam, met onderlinge betrokkenheid, zowel in de module als in de hele RESTS-leerlijn van de opleiding
- aansluiting tussen de docenten van RESTS en van de opleiding, (idealiter zouden de RESTS-docenten volledig meedraaien in een moduleteam)
- toetsing afstemmen tussen RESTS en opleiding en òf laten aansluiten bij de verwachtingen van de studenten (toetsvorm / inhoud), òf de verwachting meer expliciet managen.
- Zodra de inhoud van RESTS iets verder afstaat van de opleiding wordt het een uitdaging. Slechts een deel van de studenten is zelf in staat of gemotiveerd om verder te kijken dan de eigen discipline, en slechts een deel van RESTS-docenten kan dit voldoende overbruggen. Suggesties in dit kader zijn bijv. introductie van het RESTS-onderwijs en het belang daarvan door rolmodellen voor de studenten (alumni, onderzoekers van eigen opleiding, bedrijfsleven).

Bijna alle OLD's geven aan dat het antwoord op de gezamenlijke vraag m.b.t. versterking van de integratie "ja" is. Eén OLD geeft aan dat een sterke organisatie nòg belangrijker is. Eén OLD geeft aan de vraag niet te kunnen beantwoorden omdat de integratie nu gewoon goed is. Integratie is onder te verdelen in inhoudelijke integratie en student-tevredenheid.

Aanbevelingen & mogelijke follow-up op basis van gesprekken met OLD's:

- Voor elke opleiding een vaste contactpersoon RESTS
- Informatie-lunch voor RESTS docenten i.s.m. POV over modulair onderwijs, TOM en de rol van Module coördinator.
- Toetsing qua vorm en inhoud apart onderzoeken
- Vergroot de eenheid in de opleidingsteams van RESTS en de onderlinge communicatie
- Onderzoek op welke manier het overbruggen tussen de disciplines voor zowel docenten als studenten verbeterd kan worden.

Samenvatting

Met optimalisatie van de integratie is winst te behalen, zeker als daarnaast de organisatie wordt geoptimaliseerd. Van de 6 opleidingen geven er 4 aan in het algemeen tevreden te zijn. RESTS heeft reeds een aantal plannen uiteengezet om aan beide aspecten, i.s.m. de opleidingen, voor 2016-2017 quick wins in gang te zetten.

6.1.3 RESTS DOCENTENDAG:

Op 2 juni 2016 heeft een RESTS docentendag plaatsgevonden. Doel was om onderling ervaringen uit te wisselen, en daarbij ook te kijken naar *best practices* en *quick wins*. Ook zijn de bovenstaande bevindingen van de gesprekken met de OLD's gedeeld en besproken. Samenvattend zijn de meest relevante bevindingen als volgt:

- RESTS ziet ook zowel de integratie als de organisatie als meest belangrijke aandachtspunt. Tijdens de docentendag zijn hiervoor ideeën voor *quick wins* besproken en is tevens het belang besproken van een goede balans tussen integratie en inhoudelijke diepgang.
- Ten aanzien van de organisatie: iedere opleiding heeft een RESTS contactpersoon, die primair aanspreekpunt was voor de onderwijsontwikkeling en blijft optreden als aanspreekpunt bij de implementatie en uitvoering. Het is van belang nogmaals duidelijk te communiceren dat deze docenten als contactpersoon blijven fungeren. Er is daarnaast besloten een structuur op te zetten voor regelmatig overleg tussen het RESTS coördinatieteam en deze contactpersonen, en tussen de RESTS voorzitter en -coördinator en de OLD's, per faculteit. In dit laatste overleg zal in ieder geval de vraag centraal staan in hoeverre de beoogde doelen van de RESTS leerlijn behaald worden, of er aanpassingen van die leerlijn nodig zijn, en of de leerdoelen op module-niveau adequaat worden geïmplementeerd. Dit geheel vergroot de eenheid in de opleidingsteams van RESTS en de onderlinge communicatie tussen zowel RESTS als opleiding als RESTS onderling.
- Er blijken grote verschillen te bestaan ten aanzien van de manier waarop RESTS docenten betrokken worden en zijn bij de organisatie van modules, terwijl deze betrokkenheid cruciaal blijkt voor een succesvolle inbedding in de module: sommige docenten draaien volop mee, andere worden niet betrokken bij overleg. Ook blijkt de visie van modulecoördinatoren op de inhoud van het RESTS onderwijs niet altijd samen te vallen met de visie van de OLD bij het maken van afspraken over de RESTS leerlijn in een opleiding. Tenslotte is gebleken dat het doceren van kleine onderdelen (met een omvang van minder dan 2 EC) vrijwel altijd tot weinig gewaardeerd onderwijs leidt, ondanks de wens van sommige OLD's om juist zeer kleine RESTS onderdelen in modules op te nemen, omdat dat makkelijker inpasbaar zou zijn. Een klein onderdeel leidt tot weinig inhoudelijke diepgang, suboptimale integratie, en een hoge werkbelasting voor een zeer laag rendement. Deze punten zullen het komend jaar worden besproken tussen RESTS en opleidingen, en waar mogelijk geoptimaliseerd.
- Met betrekking tot integratie ervaart RESTS een spanning tussen herkenbaarheid van de eigen aard van filosofische, historische of wetenschapstheoretische reflectie aan de ene kant en optimale aansluiting bij de programma's aan de andere kant. Teveel integratie leidt tot verlies aan herkenbaarheid en soms ook uitdagendheid; te weinig integratie tot verlies aan interesse en motivatie van studenten. De RESTS docenten gaan verschillende vormen van integratie uitwerken en bespreken met de OLD's, om per opleiding tot de best passende vorm van integratie te komen.

6.2 AANBEVELINGEN IN LIJST MET TOM-ACTIEPUNTEN

(1) Versterking van de organisatie en communicatie tussen RESTS en opleidingen

- regie: RESTS en OLD's
- start / af: juni 2016 / nov 2016
- toelichting: na afloop van 2015-2016 zijn op grond van de SEQ resultaten, gesprekken met enkele OLD's en een RESTS docentendag plannen voor verbetering voor 2016-2017 gemaakt

(2) Exploratie van verschillende vormen van inhoudelijke integratie tussen RESTS en discipline

- regie: RESTS en OLD's
- start / af: juni 2016 / voorjaar 2017
- toelichting: Vanuit de evaluaties van het RESTS aanbod in 2015-2016 zijn ideeën ontstaan over de optimalisatie van de integratie van het RESTS onderwijs in de opleidingen. Er is een juiste balans nodig tussen inhoudelijke aansluiting enerzijds en voldoende diepgang anderzijds, zowel ter versterking van de motivatie van studenten als ter bevordering van het realiseren van de RESTS leerdoelen. RESTS gaat hierover in overleg met de opleidingen.

7 FOLLOW-UP

Op basis van geconstateerde knelpunten, maar ook juist positieve ontwikkelingen, geeft deze paragraaf aan welke follow-up er is ten aanzien van de aanbevelingen uit vorige rapportages en hoe en door wie verbeteracties worden opgevolgd.

Met het zicht op de nieuwe evaluatiewijze volgend jaar zijn alvast aanpassingen in de follow-up tabel doorgevoerd. De tabel biedt een overzicht van de lopende (of nog te starten) acties/projecten en status hiervan.

- De tabel is opgedeeld in drie categorieën die met elkaar samenhangen:
 - Onderwijsinhoud en Onderwijsvisie: in deze tabel zijn acties/interventies opgesomd die te maken hebben met onderwijsconcepten die ten grondslag liggen aan TOM en direct van invloed zijn op de inhoud van de modules
 - Onderwijsorganisatie en Faciliteiten: in deze tabel zijn acties/interventies opgesomd die te maken hebben met organisatie en logistiek rondom het onderwijs en direct ten dienste staan van het onderwijs
 - Communicatie en Cultuur: in deze tabel zijn acties/interventies opgesomd die te maken hebben met communicatie en cultuur en meer indirect ten dienste staan van het onderwijs

- Per actie/interventie wordt:
 - de voortgang is aangegeven in vier fases. Wanneer de voortgang afgerond is, wordt dit aangegeven met een 'v'. Wanneer de voorspoedig verloopt, wordt dit aangegeven met een '+'. Wanneer de voortgang stagneert wordt dit aangegeven met een 'o'.
 - aangegeven wie de regie voert
 - wat de prioriteit is: must (moet opgelost worden), should (zeer wenselijk dat het opgelost wordt, maar niet noodzakelijk) en could (kan opgepakt worden als er voldoende tijd en ruimte is)
 - beschreven wat het einddoel is (wanneer de weer actie uit de lijst kan)

Toelichting bij de fasen:

Initiatie	Projectidee of projectschets
Planning	Wat gaan we doen, hoe, en wat is daarvoor nodig?
Uitvoering	Uitvoeren van het project: ontwikkelen, implementeren, (tussentijds) rapporteren en monitoring
Afronding	Project afronden en resultaat in stand houden, overdragen aan de staande organisatie

- v Fase is afgerond
- + Fase verloopt voorspoedig
- o Voortgang in deze fase stagneert

Prioritering:

1. Must: deze knelpunten *moeten* worden opgelost
2. Should: het is zeer wenselijk dat dit knelpunt opgelost wordt, maar het is niet noodzakelijk
3. Could: kan opgepakt worden als er voldoende tijd en ruimte is

Afkortingen:

- DOV: Decaan Onderwijsvernieuwingen
- PLOV: Platform Onderwijsvernieuwingen (voorheen Kernteam)
- POV: Programmabureau Onderwijsvernieuwingen
- QUEST: Quality Enhancement Support Team (onderdeel van CELT/CES)

A. Onderwijsinhoud en Onderwijsvisie							
#	ACTIE/INTERVENTIE	VOORTGANG			REGIE	PRIO	EINDDOEL
		INITIATIE	PLANNING	UITVOERING	AFRONDING		
1.	Evaluatie wiskundeleerlijn	v	v	+		CELT/S&B	Must Er is een antwoord op de vraag in hoeverre de doelstellingen van de wiskundeleerlijn behaald zijn per opleiding, op curriculumniveau, binnen de kaders van TOM
	De evaluatie van de wiskundeleerlijn is in de fase van de dataverzameling- en analyse. De verwachting is dat het evaluatierapport in november 2016 kan worden opgeleverd.						
2.	Minder (summatief) toetsen	v	+	o			Must Er zijn klachten meer over het aantal toetsen en meer gebruik gemaakt van andere manieren dan (summatief) toetsen om de voortgang van studenten te bewaken en actief studeren te stimuleren
	Toetsing behoeft nog steeds aandacht. Studenten zijn nog niet altijd tevreden over de feedback die ze krijgen. Lokaal worden innovatieve toetsvormen ingezet en tools gebruikt, maar er is geen UT-breed plan. Aanbeveling: OLD's en Portefeuillehouders Onderwijs wordt gevraagd faculteitsonderwijskundigen meer te betrekken bij het herontwerpen van modules en opstellen van toetschema's hierbij.						
3.	Gebruik van reparatiemogelijkheden	+					Must Mogelijkheden op het gebied van reparaties, compensaties of aanvullingen op leerdoelniveau (i.p.v. standaard herkansingen) zijn uitgewerkt.
	Er zijn ideeën over de mogelijkheid van reparaties en aanvullingen en compensatoir toetsen en lokaal worden deze toetsvormen ingezet, maar er is geen UT-breed plan.						
4.	Student-Driven Learning	+	+	+		CELT	Should Alle opleidingen hebben een visie opgesteld over Student Driven Learning binnen hun opleiding
	CELT en POV kunnen ondersteuning geven door inspiratie te bieden met goede voorbeelden. CELT besteedt in het nieuwe trainingsaanbod aandacht aan SDL. Duidelijk moet worden gemaakt dat SDL geen nieuwe onderwijsvernieuwing is, maar dat het concept kan ondersteunen bij het bevorderen van een zelfstandige houding onder studenten. Docentprofessionalisering moet voortdurend op de agenda staan.						
5.	Integratie van onderwijs binnen de module	v	v	o		PL.OV	Must -
	Integratie op thematisch vlak is bij veel modules geslaagd. Op didactisch vlak is er nog veel ontwikkelruimte. Aanbeveling: Platform onderwijsvernieuwingen wordt gevraagd om een (eind)doel te stellen op het gebied van integratie. Er moet worden vastgesteld wat er vanuit de TOM uitgangspunten precies wordt verstaan onder 'integratie' binnen de module en in hoeverre dit kan worden gerealiseerd.						

6.	Project centraal binnen de module	v	+	+				Should	In de grote meerderheid van de modules staat het project centraal. De onderwijsactiviteiten in de module staan in dienst van het project.
	<i>Door het project meer centraal te zetten in de module kan onderwijs meer geïntegreerd worden aangeboden en kan er meer ruimte voor zelfstandigheid worden gecreëerd. Lokaal kiezen enkele moduleteams voor een dergelijke opzet. Binnen de context van de UT gaat het om projecten in de breedste zin van het woord (ook bijvoorbeeld individuele projecten of practica).</i>								
7.	Minor evaluatie	v	v	+		S&B	Must		De minor organisatie en inhoud is in studiejaar 2017-2018 aangepast op basis van analyse en overweging van de evaluatieresultaten.
	<i>De resultaten van de minor evaluatie worden verzameld. Er volgt een voorstel voor aanpassingen voor het studiejaar 2017-2018. Dit wordt binnenkort ingebracht in de UCO.</i>								

B. Onderwijsorganisatie en faciliteiten									
#	ACTIE/INTERVENTIE	VOORTGANG			REGIE	PRIO	EINDDOEL		
		INITIATIE	PLANNING	UITVOERING	NAZORG				
1.	Aanbesteding LMS (DLO) <i>Het aanbestedingsproces voor de LMS start in augustus 2016. Er zijn afspraken gemaakt met de UCO over de aanbesteding voor een nieuwe LMS. De ondersteuning die docenten hierbij nodig hebben, wordt ook meegenomen.</i>	v	+			CES	Must		Er is een weloverwogen keuze gemaakt voor een LMS
2.	Osiris docent (pilot) <i>Voorstel in de UCO besproken. De pilot wordt gecontinueerd, in sept 2017 worden mogelijkheden voor uitrol in de hele organisatie opnieuw bekeken.</i>	v	v	+		CES	Must		Op basis van de pilot is een weloverwogen keuze gemaakt om Osiris docent wel of niet in de hele organisatie in te zetten
3.	Optimalisatie inrichting Osiris <i>Het project Herinrichting Osiris is met instemming van de UCO gestopt. Het vervolgproject, met als doel de huidige problemen voor zover mogelijk op te lossen in de huidige inrichting van Osiris is gestart. De projectgroep is opgestart om een inventarisatie te maken. De verwachting is eind april 2017 te starten met de optimalisatie.</i>	v	+			CES	Must		De inrichting van Osiris sluit aan bij de status én de ambitie van ons onderwijsmodel
4.	Kwaliteitszorg: SEQ <i>QUEST legt in september 2016 aanpassingen voor aan het platform kwaliteitszorg.</i>	v	v	+		QUEST	Should		De SEQ voldoet beter aan de evaluatiebehoefte van de UT
5.	Activisme in TOM	v	v	v	+	DOV	Must		Studenten kunnen naast hun bachelor deel uit maken van een bestuur of commissie

	Over activisme in TOM zijn regelmatig gesprekken met de SU. In het nieuwe collegejaar (2016/2017) zal moeten worden bekeken of de eerder genoemde problemen voldoende zijn opgelost.					
6.	OER-herziening	v	+		Must	De nieuwe/aangepaste OER-bepalingen doen recht aan TOM, maar bieden ook een oplossing voor de grootste knelpunten
	Het CvB is met de UR overeen gekomen om na te laten gaan of een aantal knelpunten dat we met z'n allen hebben geconstateerd gedurende drie jaar TOM, en die veel te maken hebben met de formulering van zaken in de Richtlijn OER, opgelost kunnen worden door regels anders en beter te formuleren. Daartoe wordt een brede commissie samengesteld welke begin september van start gaat en tegen het einde van het jaar klaar moet zijn.					
7.	Zalen/faciliteiten	-		CES/IFB	Could	-
	Het voorstel van CES (op gebied van roostering) is in de UCO van maart 2016 aangenomen. De knelpunten rondom de beschikbaarheid van practicumruimtes en geschikte zalen voor actieve werkvormen met grote groepen staan nog open, maar dit probleem heeft meer betrekking op de beschikbare faciliteiten dan op rooster technische problemen. De capaciteit van de zalen is wel een aandachtspunt bij voorziene groei voor een aantal opleidingen.					

C. Communicatie en Cultuur							
#	ACTIE/INTERVENTIE	VOORTGANG			REGIE	PRIO	EINDDOEL
		INITIATIE	PLANNING	UITVOERING	NAZORG		
1.	Thema van de maand: cijferadministratie (werkdruk)	v	+		HR	Must	Er zijn minder klachten over cijferadministratie. Eerste oplossingen zijn zichtbaar.
	De werkdruk wordt nog steeds als knelpunt gerapporteerd. HR heeft, n.a.v. het MTO, een werkgroep geïnitieerd waarin een aantal kernoorzaken naar voren zijn gekomen. De werkgroep gaf de hoogste prioritering aan de cijferadministratie in het bacheloronderwijs. In de maand oktober worden kernoorzaken en mogelijk oplossingen in kaart gebracht en worden oplossingen die gemakkelijk realiseerbaar zijn en een grote impact hebben al uitgevoerd.						
2.	Ontsluiten sociale kaart	v	v	+		Could	De sociale kaart is in gebruik en helpt verduidelijken wie waar voor wat moet zijn.
	Er is een sociale kaart opgesteld die het voor studieadviseurs, studenten en UT-staf duidelijke maakt 'waar je voor wat moet zijn'. Bijvoorbeeld welke faciliteiten er zijn voor studenten met dyslexie. De implementatie is gestart en wordt dit najaar afgerond.						
3.	Module Osiris Voorzoningen	v	v	+	CES/ LISA	Should	Module Osiris Voorzoningen is in gebruik genomen
	De module Osiris Voorzoningen is aangeschaft maar tot op heden nog niet geïmplementeerd. Deze module zou BOZ ondersteuning kunnen geven in het registreren van voorzoningen voor 'bijzondere studenten'. De implementatie is gepland voor najaar 2016.						
4.	Verduidelijken zorgplicht / Beleidsnota aanpassen op verlengde keten	v	v	+	n.t.b.	Could	Er is aandacht voor de zorgplicht en de verlengde keten, zo nodig wordt de beleidsnota hierop aangepast.
	Er is in opdracht van de UCO een werkgroep opgesteld die een alternatief moet bieden voor de bezuinigingen op studentenbegeleiding. Verdere acties op het gebied van dit punt worden wellicht meegenomen door deze werkgroep of zijn deels afhankelijk van uitkomsten van deze werkgroep. De werkgroep biedt in september 2016 een rapportage aan met aanbevelingen voor het CvB.						

5.	Preventieacties studiedruk	+					n.t.b.	Could	Studenten krijgen de mogelijkheid om vaardigheden te ontwikkelen die hen kunnen helpen door studiedruk veroorzaakte klachten te voorkomen
	<i>Een brede groep van betrokkenen is bij elkaar geweest en heeft ideeën geïnitieerd om een portal op te stellen waar studenten tools kunnen vinden om te excelleren in hun studie, om te gaan met stress etc. Dit najaar worden deze ideeën verder uitgewerkt.</i>								
6.	Marketing TOM (externe communicatie)	v	v	v	v		M&C	Should	Er is nieuw marketingmateriaal over TOM (op centraal niveau) wat een goede afspiegeling geeft van ons onderwijs en onze ambities
	<i>M&C heeft het marketingmateriaal (centraal) niveau m.b.t. het Twents Onderwijs Model ge-update. Er zijn twee filmpjes gemaakt en de website is ge-update</i>								
7.	Duidelijkheid over regelingen en procedures (interne communicatie)	v	v	+			UCO	Must	Er is duidelijk in kaart gebracht in hoeverre centrale afspraken zinvol en haalbaar zijn, m.n. met betrekking tot het aantal toetsmomenten en het aantal zak-/slaagregelingen.
	<i>Met een aantal OLD's is een eerste inventarisatie gemaakt van voor- en nadelen. Vanaf september 2016 zal een commissie (medezeggenschap, opleidingen, diensten) zich buigen over de wenselijke en haalbare regelingen in de Richtlijn OER.</i>								
8.	Introductie TOM voor nieuwe medewerkers	v	v	+			HR	Must	Nieuwe medewerkers die direct met het (bachelor)onderwijs te maken krijgen, hebben een uitgebreide introductie gehad over het onderwijsmodel
	<i>HR heeft het introductieprogramma aangepast en overlegt met POV hoe informatie over het onderwijsmodel het beste aan de doelgroep kan worden overgebracht.</i>								
9.	Kneipunten rondom taken modulecoördinator	v	v	v	+				De realistische uitvoerbare oplossingen met een grote impact uit de analyse van de veel gerapporteerde kneipunten rondom de taak van de modulecoördinator zijn gerealiseerd
	<i>Door POV en HR-beleid is een inventarisatie gemaakt van kernoorzaken achter de veel gerapporteerde kneipunten rondom de taak van de modulecoördinator. Op basis van informatie van betrokkenen zijn op een aantal punten acties uitgezet die een oplossing zouden kunnen bieden. Eén hiervan is een tool om binnen de opleiding waar nodig meer duidelijkheid te scheppen over het verdelen van taken. Deze matrix wordt uitgestuurd naar modulecoördinatoren, opleidingsdirecteuren en OLD's.</i>								

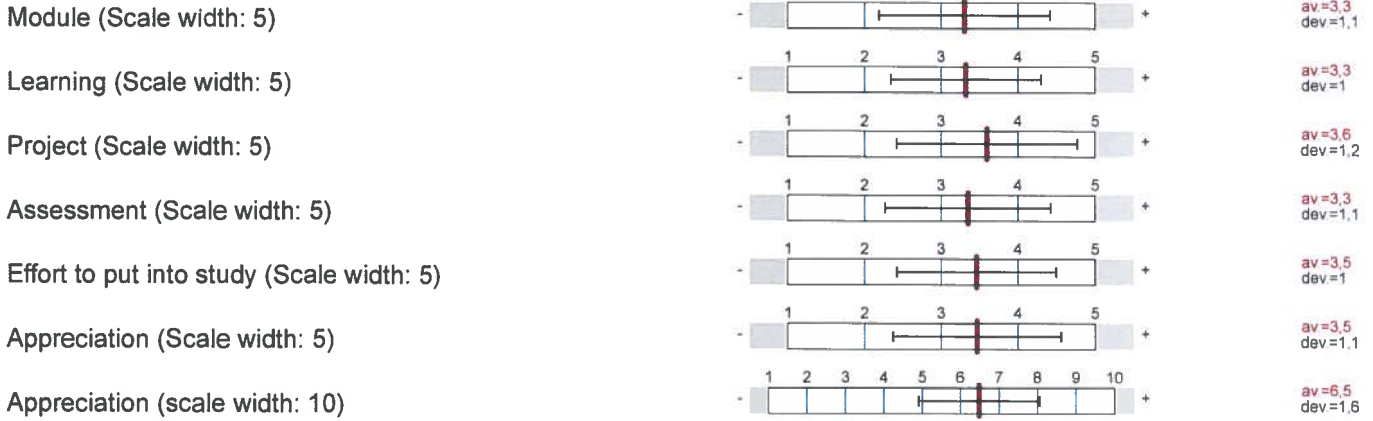
BIJLAGE A

SEQ rapporten (volledige resultaten)

SEQ 1516 - Blok 2B - B1-modules - alle opleidingen
 Passwords sent: , responses: 551, response rate: %

UNIVERSITEIT TWENTE.

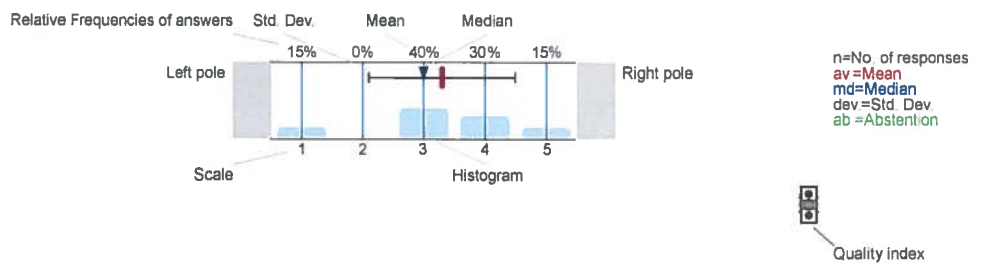
Overall indicators

Survey Results

Legend

Question text

Description of quality symbol

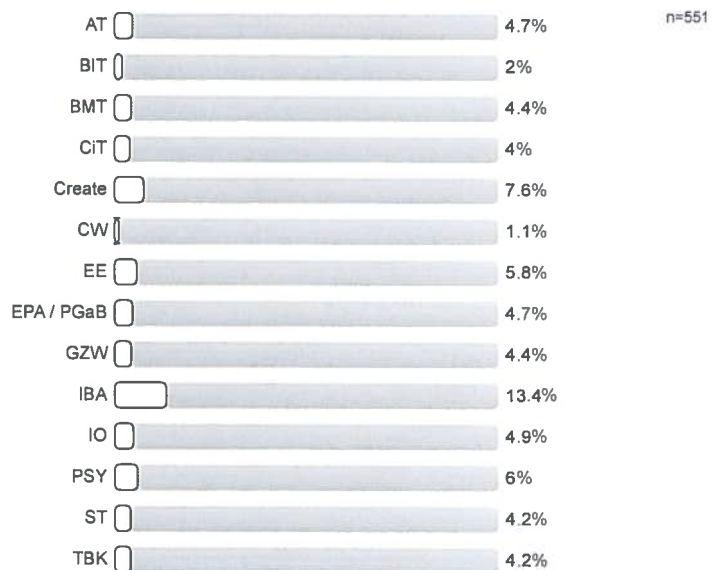
Mean value is below the quality guideline.

Mean is within the range of tolerance for the quality guideline.

Mean value is within the quality guideline.

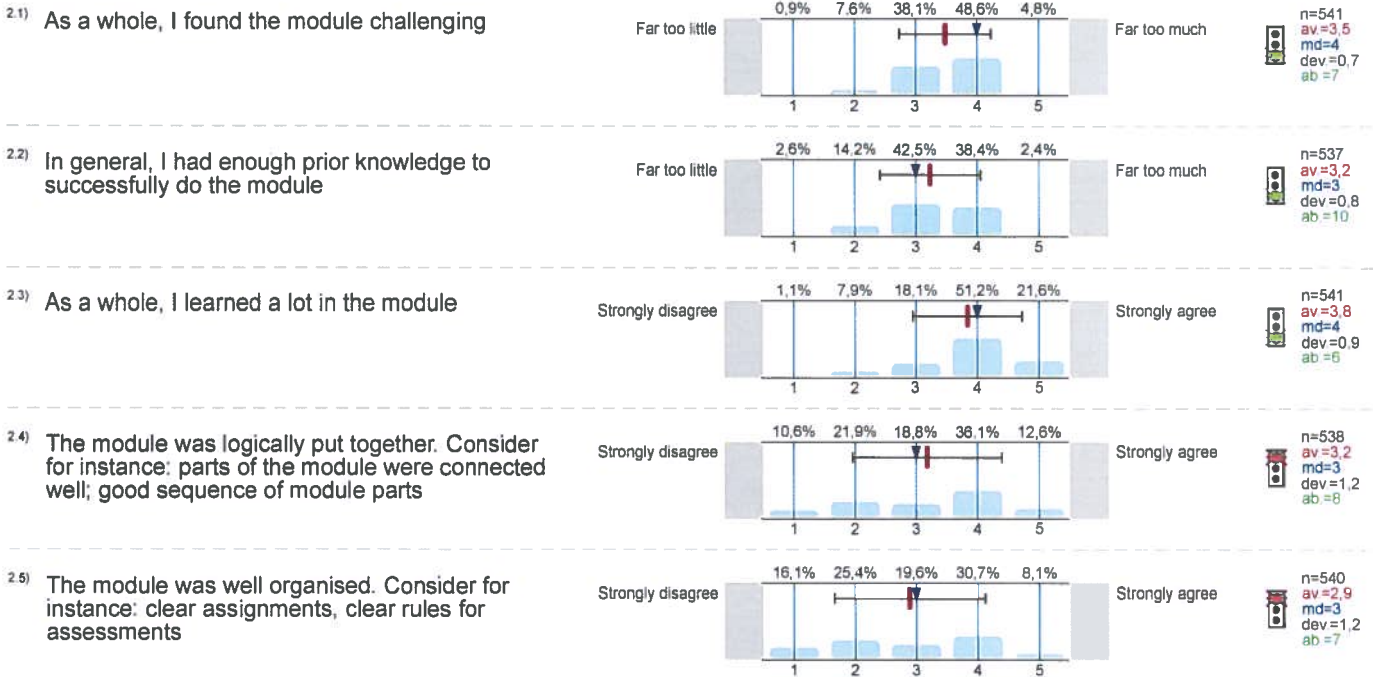
1. General

1.1) I am a student in...

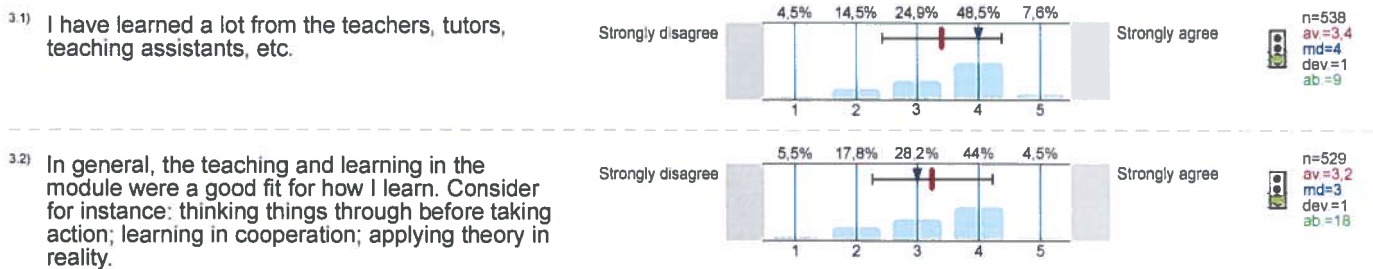

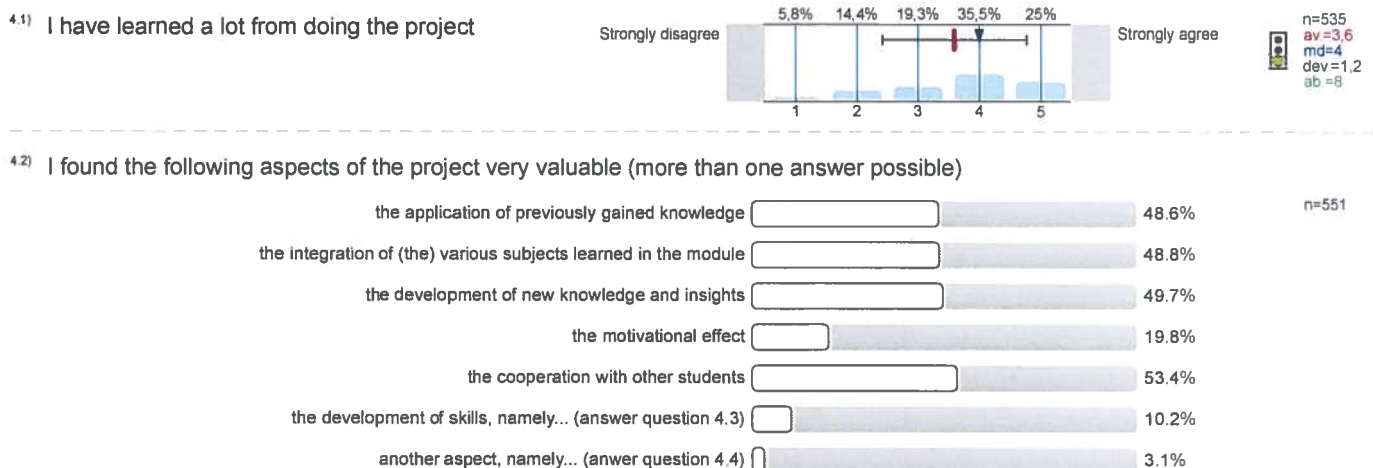
2. Module

3. Learning

4. Project

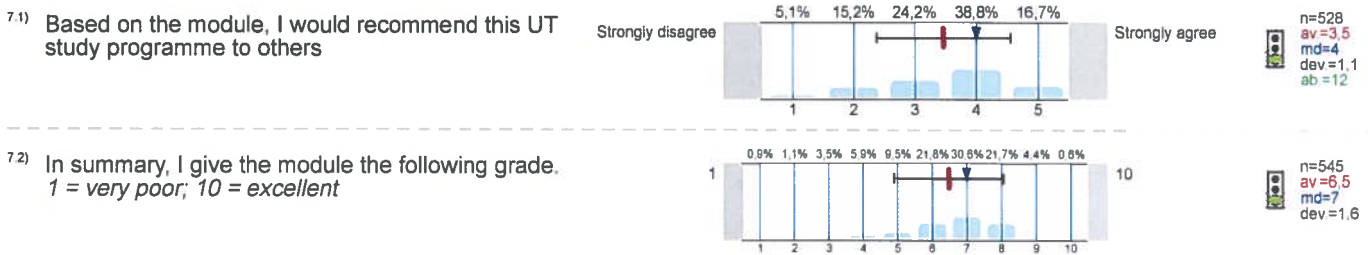
5. Assessment

6. Effort to put into study

7. Appreciation

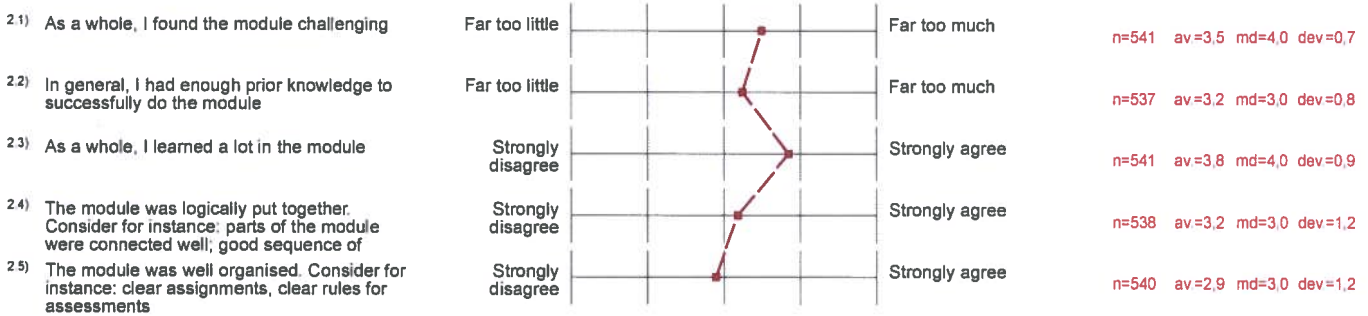

Profile

Compilation: SEQ 1516 - Blok 2B - B1-modules - alle opleidingen

Values used in the profile line: Mean

2. Module

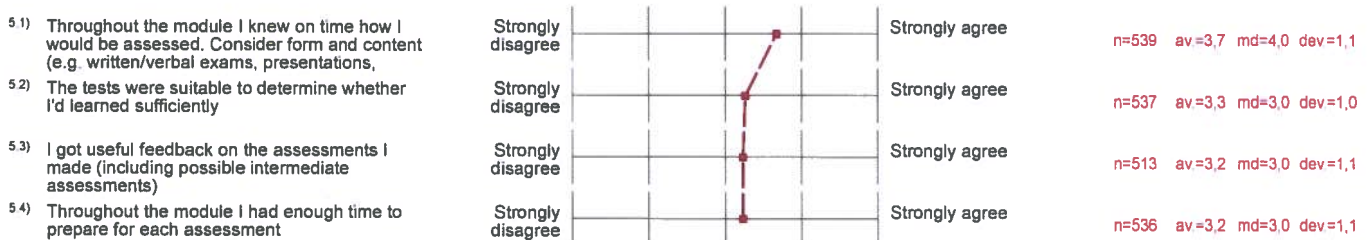
3. Learning

4. Project

5. Assessment

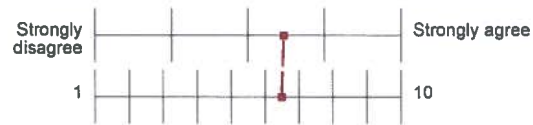

6. Effort to put into study

7. Appreciation

7.1) Based on the module, I would recommend this UT study programme to others

n=528 av=3.5 md=4.0 dev=1.1

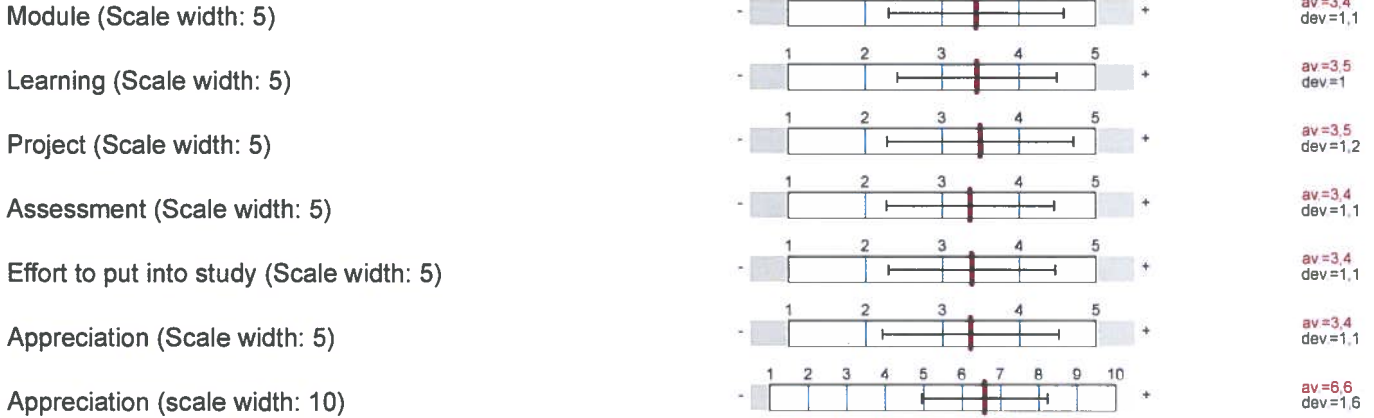
7.2) In summary, I give the module the following grade.
1 = very poor, 10 = excellent

n=545 av=6.5 md=7.0 dev=1.6

SEQ 1516 - Blok 2B - B2-modules - alle opleidingen
 Passwords sent: , responses: 468, response rate: %

UNIVERSITEIT TWENTE.

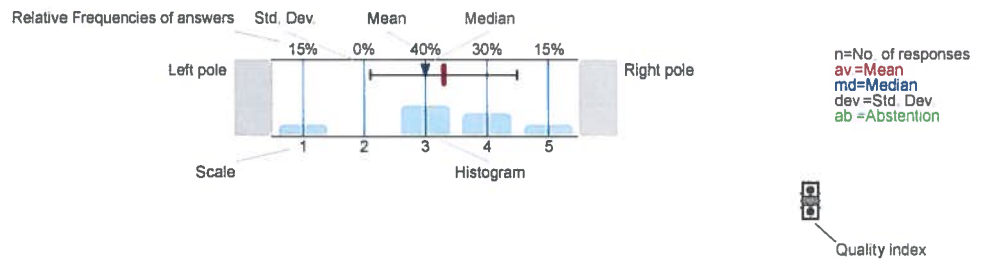
Overall indicators

Survey Results

Legend

Question text

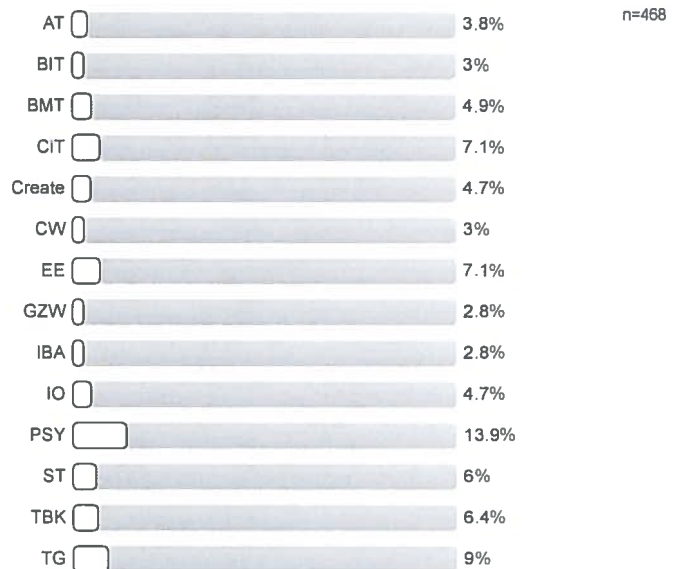

Description of quality symbol

- Mean value is below the quality guideline.
- Mean is within the range of tolerance for the quality guideline.
- Mean value is within the quality guideline.

1. General

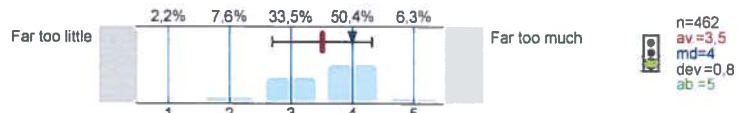
^{1,1)} I am a student in....

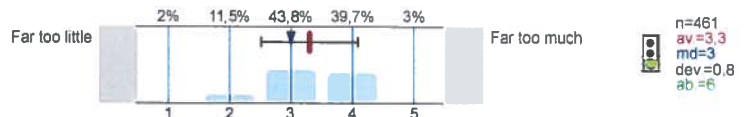

2. Module

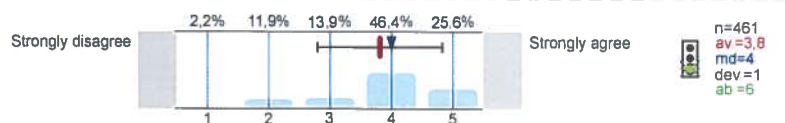
2.1) As a whole, I found the module challenging

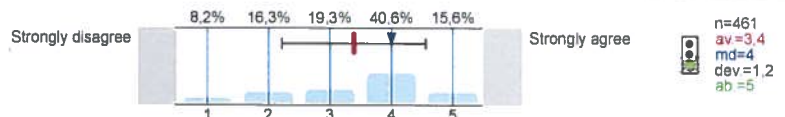
2.2) In general, I had enough prior knowledge to successfully do the module

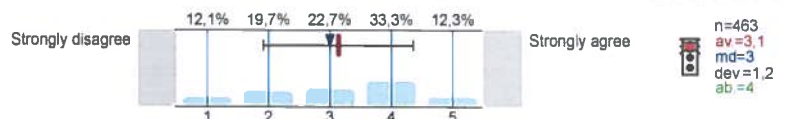
2.3) As a whole, I learned a lot in the module

2.4) The module was logically put together. Consider for instance: parts of the module were connected well; good sequence of module parts

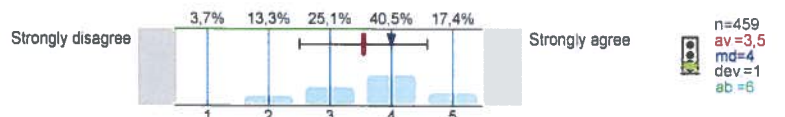

2.5) The module was well organised. Consider for instance: clear assignments, clear rules for assessments

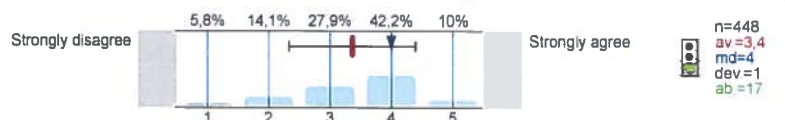

3. Learning

3.1) I have learned a lot from the teachers, tutors, teaching assistants, etc.

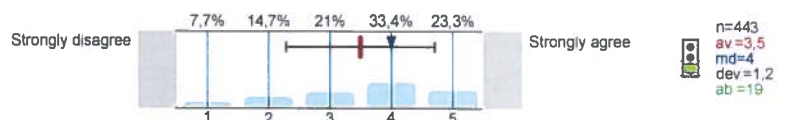

3.2) In general, the teaching and learning in the module were a good fit for how I learn. Consider for instance: thinking things through before taking action; learning in cooperation; applying theory in reality.

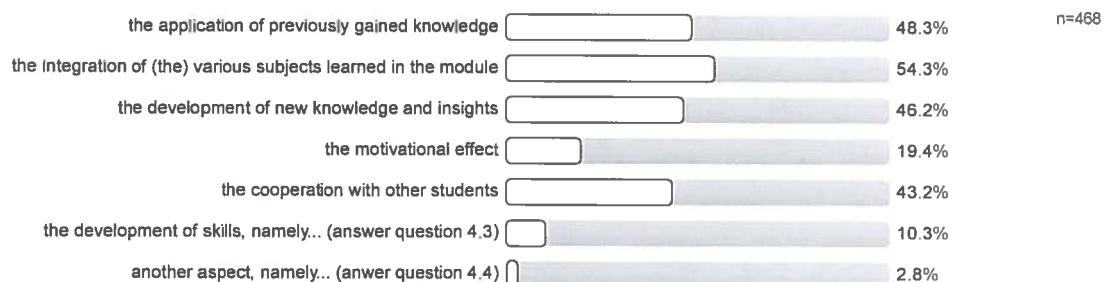

4. Project

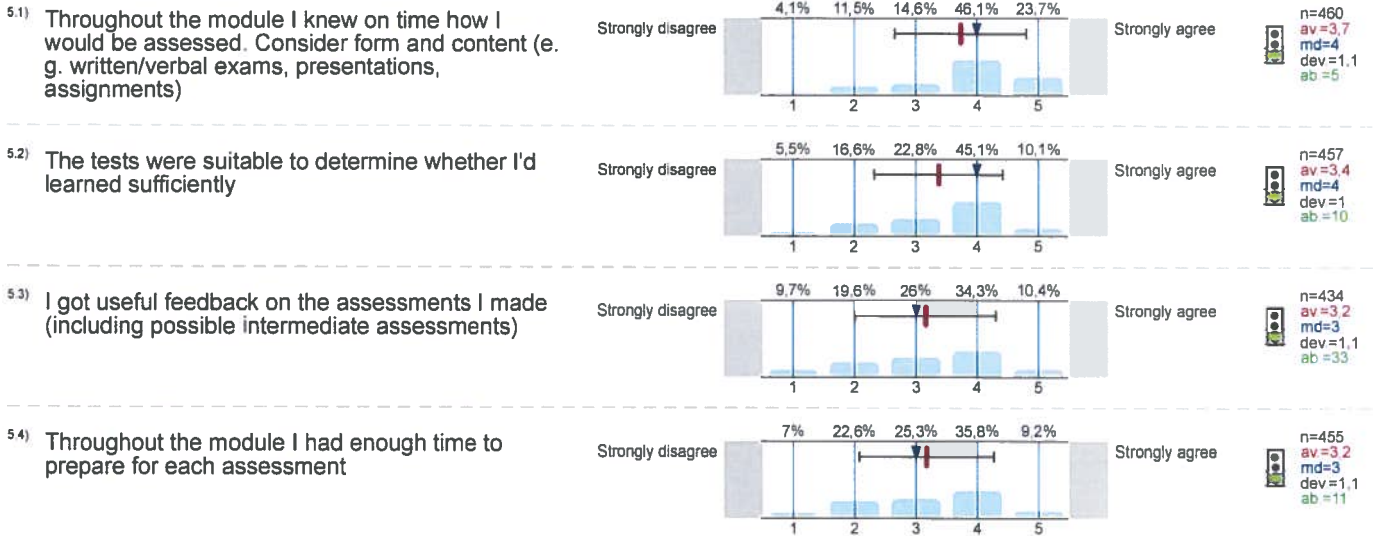
4.1) I have learned a lot from doing the project

4.2) I found the following aspects of the project very valuable (more than one answer possible)

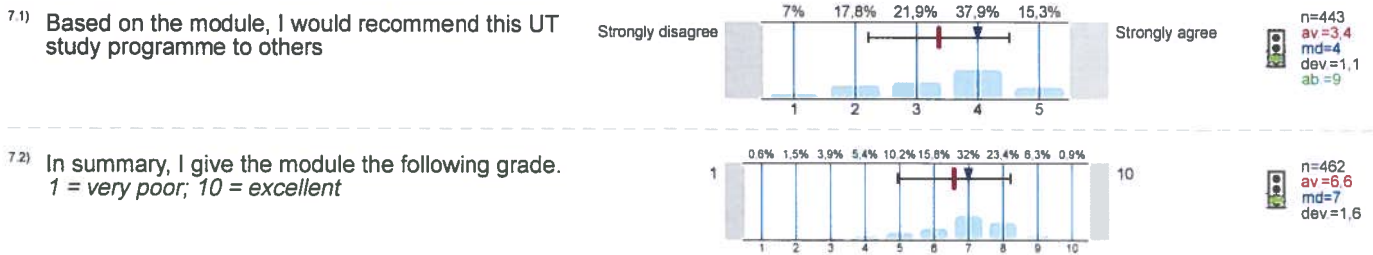
5. Assessment

6. Effort to put into study

7. Appreciation

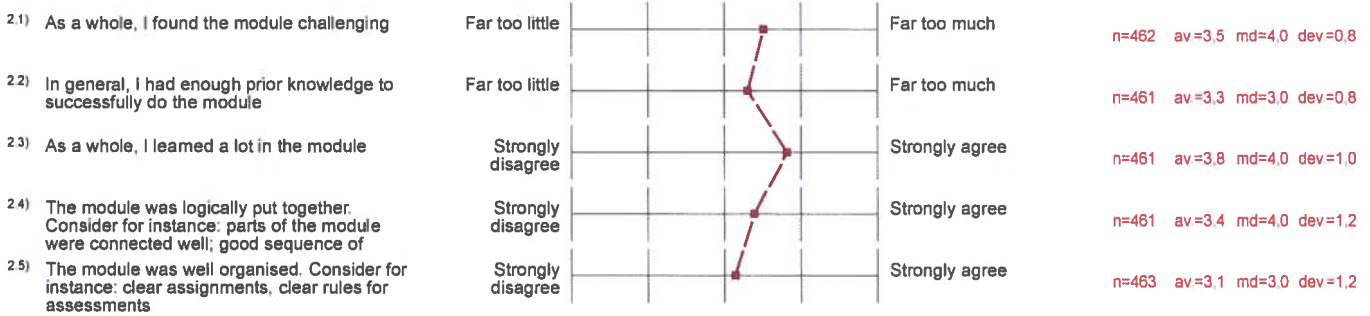

Profile

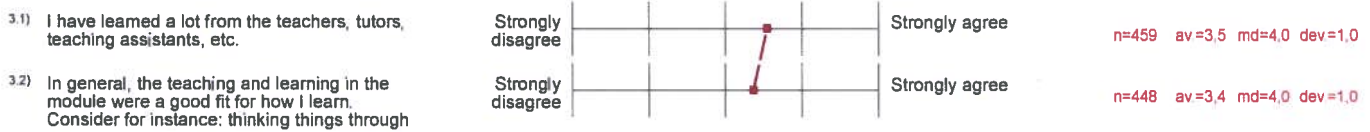
Compilation: SEQ 1516 - Blok 2B - B2-modules - alle opleidingen

Values used in the profile line: Mean

2. Module

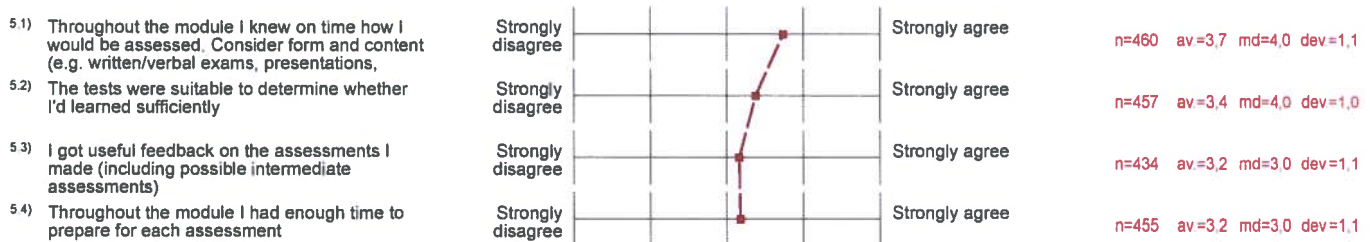
3. Learning

4. Project

5. Assessment

6. Effort to put into study

7. Appreciation

- 7¹⁾ Based on the module, I would recommend this UT study programme to others
- 7²⁾ In summary, I give the module the following grade.
1 = very poor; 10 = excellent

n=443 av=3,4 md=4,0 dev=1,1

n=462 av=5,6 md=7,0 dev=1,6

BIJLAGE B

Overzicht van de resultaten

- Signaalwaardentabel
- Toelichtingen van opleidingsdirecteuren op de SEQ resultaten zijn opgenomen in bijlage C.

	As a whole, I found the module challenging.	In general, I had enough prior knowledge to successfully do the module.	As a whole, I learned a lot in the module.	The module was logically put together.	The module was well organised.	I have learned a lot from the teachers, tutors, teaching assistants, etc	In general, the teaching and learning in the module were a good fit for how I learn.	I have learned a lot from doing the project.	Throughout the module I knew on time how I would be assessed	The tests were suitable to determine whether I'd learned sufficiently.	I got useful feedback on the assessments I made.	Throughout the module I had enough time to prepare for each assessment.	In general, the amount of study time I had to put in was double.	Based on the module, I would recommend this UT study programme to others.	In summary, I give the module the following grade.	Number of responses	Response percentage	Module participants	Appreciation %
B1	3,5	3,2	3,8	3,2	2,9	3,4	3,2	3,6	3,7	3,3	3,2	3,2	3,5	3,5	6,4	551	39%	1411	79%
B-AT 201300160	3,5	3,3	4,0	3,4	3,3	4,0	3,8	4,0	3,6	3,6	3,5	3,8	3,9	4,0	7,6	25	42%	60	100%
B-BMT 201100227	3,5	3,4	4,0	3,5	3,4	3,7	3,6	3,9	3,8	3,5	3,3	3,0	3,4	4,0	7,4	24	32%	75	100%
B-CIT 201300146	3,1	3,5	3,4	3,3	3,0	3,1	3,3	3,4	3,6	3,1	2,7	3,0	3,6	3,3	6,5	22	35%	63	82%
B-CREA 201300190	3,4	3,3	3,3	2,7	2,2	3,0	3,1	3,1	3,0	3,2	2,9	3,3	3,6	3,1	5,6	42	39%	109	59%
B-CW 201500108	3,7	3,3	4,3	3,0	2,5	4,0	3,5	4,2	2,8	2,7	3,7	2,3	2,8	2,8	6,3	6	20%	30	83%
B-EE 201300186	3,7	2,7	3,9	2,8	2,4	2,6	2,1	3,5	3,5	3,0	3,1	3,0	2,9	2,5	5,1	32	44%	73	45%
B-EPA 201500513	3,8	3,1	3,4	3,1	1,7	3,2	3,0	3,4	3,1	3,1	3,3	3,2	3,4	3,0	5,7	27	59%	46	56%
B-GZW 201300106	3,5	3,1	3,9	2,8	2,4	3,5	3,4	2,4	3,4	3,2	3,1	2,6	2,8	3,1	6,0	24	44%	55	75%
B-IBA 201300104	3,4	3,3	3,8	3,5	3,6	3,5	3,3	3,7	4,1	3,4	3,6	3,3	3,6	3,5	6,3	75	53%	141	80%
B-IO 201400572	3,9	2,7	3,8	2,5	1,6	3,0	2,7	3,7	2,8	2,2	2,8	2,2	2,6	2,6	5,2	26	37%	71	56%
B-PSY 201300011	3,8	3,3	3,9	3,0	2,7	3,4	3,3	3,8	4,1	2,7	3,4	2,8	3,6	3,4	6,3	32	30%	108	75%
B-ST 201300162	3,1	3,5	3,5	3,3	3,0	3,6	3,4	2,6	3,8	3,2	3,0	3,1	3,6	3,6	6,7	23	48%	48	87%
B-TBK 201300109	3,4	3,6	4,2	3,9	3,6	3,3	3,6	3,9	4,0	4,2	3,8	3,6	3,2	4,4	7,6	23	21%	108	100%
B-TG 201500507	3,3	3,5	4,0	3,2	3,4	3,7	3,5	3,8	4,1	3,5	3,2	3,8	3,8	4,1	7,3	69	55%	125	99%
B-TI 201300180	3,4	3,3	4,1	2,9	3,6	3,5	3,6	4,3	4,2	3,5	3,1	3,9	4,0	4,0	7,1	29	33%	88	93%
B-TN 201300164	4,0	3,4	4,5	3,9	3,3	3,9	3,7	3,7	3,8	3,9	3,6	3,6	3,5	3,8	7,2	17	29%	59	82%
B-TW 201400535	3,9	2,9	4,0	4,1	2,1	3,2	2,9	3,4	3,0	3,1	3,3	2,7	3,1	2,8	5,7	18	51%	35	56%
B-WB 201500274	3,4	3,0	3,9	2,9	2,6	3,3	2,9	3,6	3,3	3,3	2,8	3,1	3,4	3,3	6,1	37	32%	117	76%
B2	3,5	3,3	3,8	3,4	3,2	3,5	3,4	3,5	3,7	3,3	3,1	3,2	3,4	3,4	6,5	522	33%	1597	77%
B-AT 201400160	2,0	3,5	2,3	2,8	1,9	2,5	2,5	3,1	2,9	2,6	2,4	3,7	4,4	2,4	5,1	15	27%	55	40%
B-BIT 201500310	3,2	3,2	2,9	2,4	2,7	2,9	2,7	3,1	3,2	2,7	3,6	3,1	3,6	2,7	5,6	30	37%	82	57%
B-BMT 201200230	3,6	3,6	3,9	4,0	3,9	3,8	3,7	3,7	4,2	3,5	3,5	2,9	3,5	3,8	7,4	21	33%	64	100%
B-CIT 201400147	3,2	3,3	3,7	3,4	3,7	3,8	3,6	3,7	4,0	3,8	3,8	3,8	3,9	3,2	6,7	33	48%	69	84%
B-CREA 201400436	3,3	3,5	4,1	4,0	3,3	3,5	3,5	3,7	3,6	3,6	3,6	3,0	3,8	3,8	6,9	21	28%	74	95%
B-CW 201500218	2,3	3,3	2,2	2,3	1,3	2,1	2,5	2,6	2,7	2,8	3,2	3,7	3,7	1,7	4,3	15	47%	32	20%
B-EE 201500502	4,0	3,3	4,2	4,2	4,1	3,8	3,4	3,1	4,1	3,8	2,9	2,9	3,0	3,5	7,0	34	43%	79	91%
B-EPA 201400097	3,5	3,5	4,4	4,2	3,8	4,3	3,8	3,6	3,9	3,5	2,5	4,0	3,8	4,2	7,6	22	45%	49	91%
B-EPA 201400101	2,3	3,3	3,3	3,9	2,4	3,4	3,3	3,6	3,4	3,9	3,3	4,6	4,6	2,9	4,9	8	29%	28	38%
B-GZW 201500343	3,1	3,3	3,3	3,1	2,4	3,1	3,2	3,4	3,3	2,9	2,9	2,8	3,6	2,8	5,9	14	35%	40	64%
B-IBA 201500016	4,1	2,8	3,6	3,3	3,3	3,0	3,1	3,2	3,5	2,6	3,1	2,9	2,9	3,0	5,8	24	26%	93	58%
B-IO 201400119	3,6	2,9	3,6	2,8	2,6	3,0	3,0	3,8	3,5	2,9	2,3	3,0	3,2	3,2	6,5	22	20%	111	82%
B-PSY 201400295	3,3	3,3	3,7	3,2	3,3	3,2	3,3	4,1	3,7	2,9	3,5	3,5	3,9	3,6	6,6	37	25%	146	78%
B-PSY 201400296	3,5	3,7	4,3	4,1	3,9	4,4	4,2	3,7	4,3	3,8	3,7	3,7	3,8	4,1	7,6	27	19%	145	93%
B-ST 201400164	3,7	3,5	4,3	3,7	3,8	4,1	3,7	4,4	4,2	3,8	2,8	3,1	3,2	3,9	7,1	29	51%	57	86%

	As a whole, I found the module challenging.	In general, I had enough prior knowledge to successfully do the module.	As a whole, I learned a lot in the module.	The module was logically put together.	The module was well organised.	I have learned a lot from the teachers, tutors, teaching assistants, etc	In general, the teaching and learning in the module were a good fit for how I learn.	I have learned a lot from doing the project.	Throughout the module I knew on time how I would be assessed	The tests were suitable to determine whether I'd learned sufficiently.	I got useful feedback on the assessments I made.	Throughout the module I had enough time to prepare for each assessment.	In general, the amount of study time I had to put in was doable.	Based on the module, I would recommend this UT study programme to others.	In summary, I give the module the following grade.	Number of responses	Response percentage	Module participants	Appreciation >= 6
B-TBK 201400062	3,9	3,3	4,2	3,9	3,6	4,1	4,0	4,1	4,0	3,8	4,0	3,3	3,4	4,2	7,1	32	31%	102	90%
B-TG 201400155	3,6	3,1	3,9	3,1	2,4	3,5	3,3	2,9	3,4	3,2	2,6	2,9	3,2	3,3	6,4	42	36%	117	83%
B-TI 201400537	4,1	3,3	4,7	3,9	3,5	3,9	3,5	4,1	4,4	3,4	3,6	2,7	2,9	4,0	7,5	20	30%	67	100%
B-TN 201500157	3,6	3,5	4,5	4,0	3,8	4,1	3,9	3,1	4,0	3,9	3,3	3,3	3,0	4,1	7,3	25	35%	71	92%
B-TW 201400434	3,0	3,6	3,6	3,6	3,6	3,0	3,3	3,6	4,3	4,3	3,1	3,8	4,0	3,5	7,0	8	47%	17	88%
B-WB 201500322	4,2	2,9	3,8	2,7	2,1	3,4	2,8	2,9	3,4	3,2	2,2	2,7	2,4	2,5	5,0	43	43%	99	42%
B3	3,4	3,1	3,7	3,3	3,2	3,7	3,7	3,5	3,3	3,1	2,8	3,2	3,5	3,3	6,7	50	25%	197	80%
B-CW 201500168	3,3	2,9	3,3	2,6	2,6	3,1	3,4	2,8	3,2	3,0	2,5	2,4	3,0	2,8	5,3	15	32%	47	53%
B-PSY 201500179	3,4	3,2	3,8	3,6	3,5	3,9	3,9	3,6	3,4	3,1	2,9	3,5	3,7	3,4	7,2	35	23%	150	91%
Grand Total	3,5	3,3	3,8	3,3	3,0	3,5	3,3	3,5	3,7	3,3	3,2	3,2	3,4	3,4	6,5	1123	35%	3205	78%

Alle waarden in de kolommen met schaalvragen en rapportcijfers zijn gemiddelden.

Legenda

- Schaalvragen (5-punts): 1,0 Kleiner dan 3
- Rapportcijfer (10-punts): 1,0 Kleiner dan 6

- Eindcijfer >6 (percentage): Kleurschaal van laagste waarde naar hoogste.

- 3,0 Groter dan 3, kleiner dan 3,5
- 6,5 Groter dan 6, kleiner dan 7

Laagste scores:

Hoogste scores:

- 3,5 Groter of gelijk aan 3,5
- 7,0 Groter of gelijk aan 7

BIJLAGE C

Toelichting OLD's SEQ

Module 4 TN
Algemene toelichting tevredenheidscijfer studenten
<i>De goede waardering komt overeen met geluiden die we tijdens deze gezamenlijke TW/TN module hebben vernomen. De combinatie van een lastig wiskundig onderwerp en directe toepassing daarvan in een eveneens moeilijke discipline in de natuurkunde spreekt de studenten aan. Bovendien waardeert men docenten, evenals de onderwijsvormen. Het reflectieonderwijs gerelateerd aan wetenschapsgeschiedenis spreekt helaas minder aan. Ook de onderwijsvorm sluit niet goed aan bij de (natuurkunde)studenten. Er is al een stap gezet tijdens de module naar aanleiding van klachten; komend jaar willen we dit verder optimaliseren. Een ander punt is dat deze module als de lastigste van het eerste jaar TN wordt ervaren. Dat herkennen wij en is niet optimaal ten aanzien van BSA. Ook hier willen we komend jaar iets aan verbeteren.</i>
Module 4 PSY
Algemene toelichting tevredenheidscijfer studenten
<i>De tevredenheid is toegenomen t.o.v. vorig jaar, maar kan met name rondom organisatie en tentaminering verbeterd worden. Het docententeam wordt gevraagd om op basis van de SEQ, de resultaten van de module en de ervaring van de docenten de sterke punten en de verbeterpunten te beschrijven. Dit wordt in de OLC besproken en vervolgens worden de verbeteracties aan de studenten teruggekoppeld.</i>
Module 4 EE
Algemene toelichting tevredenheidscijfer studenten
<i>Module loopt goed, maar studenten zijn minder tevreden over het PBL (Problem Based Learning) didactisch concept. Slagingspercentage van de module is goed. We zullen kijken of we de introductie van PBL kunnen aanpassen.</i>
Module 4 AT
Algemene toelichting tevredenheidscijfer studenten
<i>De SEQ resultaten geven aan dat studenten zeer tevreden zijn over de module en deze goed past binnen de opleiding. Dit komt met name door het project en de integratie die wordt gezien met de andere vakken. Docenten worden ook zeer benaderbaar gevonden.</i>
Module 4 WB
Algemene toelichting tevredenheidscijfer studenten
<i>Redelijke waardering. Slechts 37 studenten hebben gereageerd. Er zijn paar punten die we volgend jaar kunnen meenemen ter verbetering. Opvallend is dat men vorig jaar klaagde over de toetsen die verspreid waren over de module waardoor men steeds met toetsen voorbereiden en maken bezig was en nu klaagt men weer over het feit dat alle toetsen in een toets week zitten.</i>
Module 4 IO
Algemene toelichting tevredenheidscijfer studenten
<i>De jaarlijkse evaluatie geven een wisselend beeld van voor- en afkeur over deze module. De trend heeft zich dit jaar herhaalt. Eén van de doelstellingen van deze module is dat studenten meer zelfstandigheid moeten tonen. Uit de enquêtes blijkt dat we daar wel in zijn geslaagd: studenten klagen daarover. Dat aspect gaan we niet aanpassen. Een terugkerend verbeterpunt van deze module is de (mondelinge) communicatie naar studenten. Ook dit jaar komt dit naar voren. Hier blijven we aan werken.</i>

Module 8 TN

Algemene toelichting tevredenheidscijfer studenten

De (zeer) hoge waardering voor deze module heeft ons positief verrast. De belangrijkste onderdelen Elektrodynamica en Vloeistoffysica lijken niet direct aan elkaar gerelateerd. Desondanks is het module-team erin geslaagd om de parallellen en verbanden goed te duiden en over te brengen op de studenten. Aandachtspunt voor komend jaar betreft het wiskunde-onderwijs in de module. Daar zijn een aantal minder positieve reacties; sommige studenten geven aan dat het niets toevoegt aan wat ze al wisten, anderen ervaren het juist als nuttig.

Module 8 PSY

Algemene toelichting tevredenheidscijfer studenten

Het betreft twee stretch-modules die over een heel semester naast elkaar lopen. eide modules (201400295 Onderzoeksmethoden en onderzoeksproject; 201400296 Professionele psychologische vaardigheden). De eerste module is over het geheel genomen als voldoende beoordeeld, de tweede module als goed. De docententeams worden gevraagd om op basis van de SEQ, de resultaten van de module en de ervaring van de docenten de sterke punten en de verbeterpunten te beschrijven. Dit wordt in de OLC besproken en vervolgens worden de verbeteracties aan de studenten teruggekoppeld.

Module 8 EE

Algemene toelichting tevredenheidscijfer studenten

Module is na aanpassingen t.a.v. vorig jaar, goed verlopen.

Module 8 AT

Algemene toelichting tevredenheidscijfer studenten

Studenten zijn niet echt tevreden over deze module, net als vorig jaar is de focus van de kritiek op het REST onderwijs deel. Studenten geven aan dat ze vrij weinig tijd nodig hebben om de module te halen, ze zouden graag een verzwaring van de module als geheel zien. Feedback op een enkele opdracht werd als zeer miniem ervaren en niet tijdig beschikbaar om te kunnen verwerken voor de volgende opdracht.

Module 8 WB

Algemene toelichting tevredenheidscijfer studenten

Module scoort helaas laag. Indruk is dat dit vooral door project komt. In project zitten onzekerheden, onduidelijkheden en af en toe veranderingen/aanpassingen (net als in projecten in het 'echte leven') waar studenten niet goed mee blijken om te kunnen gaan. Studenten verwachten nog steeds een helder omschreven duidelijk gedefinieerd project. Ook verwachten studenten nog steeds dat theorie eerst moet worden behandeld en men het dan pas in het project kan gebruiken. Eerst zelf eens zoeken naar de theorie omdat het nodig is voor het project en dan later de theorie gepresenteerd krijgen is een stap te ver voor de studenten. Binnen de opleiding zal dit probleem nader worden geanalyseerd.

Module 8 IO

Algemene toelichting tevredenheidscijfer studenten

Studenten worden in de laatste module van de B2 stevig onder druk gezet, dat komt duidelijk naar voren uit de enquête resultaten. Het karakter van de opleiding komt hier ook goed tot uiting: de technische leerlijn en de ontwerpleerlijn komen hier samen, maar nog niet alle studenten willen daar oog voor hebben.

Module 12 TN

Algemene toelichting tevredenheidscijfer studenten

Deze module bestaat volledig uit de bachelor eindopdracht. Omdat veel studenten deze pas in de loop van de zomer hebben afgerond (dus na afloop van de reguliere onderwijsperiode), is deze module niet geëvalueerd.

Module 12 PSY

Algemene toelichting tevredenheidscijfer studenten

Deze reflectiemodule is dit jaar voor het eerst gegeven en over het geheel genomen voldoende tot goed beoordeeld. Het docententeam wordt gevraagd om op basis van de SEQ, de resultaten van de module en de ervaring van de docenten de sterke punten en de verbeterpunten te beschrijven. Dit wordt in de OLC besproken en vervolgens worden de verbeteracties aan de studenten teruggekoppeld.

Module 12 WB

Algemene toelichting tevredenheidscijfer studenten

Eerste keer en dan zo'n goede waardering is goed resultaat. Alleen reflectiedeel moet nog beter. Wel moet worden opgemerkt dat deze module is gedaan door de top 30% studenten die nominaal hebben gestudeerd. Dit blijkt ook wel uit het soort commentaar: meer opbouwende kritiek en geen schutting taal en andere krachttermen.

BIJLAGE D

Samenvatting van de resultaten van (1) SEQ

Hieronder worden de belangrijkste resultaten van de SEQ van alle modules 4 en 8 gepresenteerd, waar mogelijk in relatie met voorgaande jaren. De rode cijfers geven aan dat 30% of minder van de respondenten dit aspect scoorde met een 1 of 2 en dus een aandachtspunt is.

Module 12 ontbreekt in dit overzicht, omdat deze met een afwijkende UT-brede enquête afgenomen is. Omdat studenten niet allemaal op hetzelfde moment afstuderen, zullen de evaluatieresultaten van module 12 in het najaar bekend zijn.

Module 4

Module 4	2013-2014		2014-2015		2015-2016	
Aantal respondenten	548 (39%)		439 (29%)		551 (39%)	
Gemiddeld tevredenheidscijfer	5,9		6,1		6,5	
Aantal studenten dat de opleiding aan anderen zou aanbevelen	72,6%		77,8%		79,7%	
Aantal aandachtspunten	6		4		2	
Items:	Gem.	≥ 3	Gem.	≥ 3	Gem.	≥ 3
Tijdens de module wist ik steeds wat er van mij verwacht werd	3,0	67%	3,1	66,8	Vraag verwijderd	
De module zat logisch in elkaar	3,2	71%	3,2	71,5%	3,2	67,5%
De module was goed georganiseerd	2,9	58,6%	2,9	62,2%	2,9	58,4%
Het project leerde me een oplossing voor een probleem te testen	3,1	66,4%	3,2	69,2%	Vraag verwijderd	
De toetsen waren goed in het bepalen of ik voldoende geleerd had	3,0	64,9%	3,1	72,2%	3,3	75%
Ik had steeds voldoende tijd om me voor te bereiden op de toetsen in de module / Gedurende de module had ik genoeg tijd om me voor elke toets voor te bereiden	2,8	58,5%	2,9	61,7%	3,2	72,6%
In het algemeen was de hoeveelheid studietijd die ik erin moest steken te doen / Ik vond de hoeveelheid studietijd voor mij te doen	3,1	68,9%	3,2	72,6%	3,5	81,7%

Rood: ≥ 30% van de respondenten scoorde een 1 of 2

De resultaten laten een verbetering van de modules zien ten opzichte van vorig jaar: het gemiddelde tevredenheidscijfer is (wederom) iets gestegen. De organisatie van de module was voorgaande jaren ook al een aandachtspunt en de tevredenheid lijkt nu zelfs wat meer te zijn gedaald. Daarnaast zijn studenten gemiddeld genomen ontevreden over de opbouw van de module. Hoewel het item 'de module zat logisch in elkaar' een gemiddelde van 3,2 scoort, geven meer dan 30% hier een 1 of 2 voor op een schaal van 1 tot 5. Door aanscherping van SEQ dit jaar zijn aantal vragen aangepast/niet meer gesteld en zijn ook een aantal nieuwe vragen gesteld.

Op drie punten waren studenten behoorlijk tevreden in module 4 (gemiddeld 3,5 of hoger):

- *As a whole, I learned a lot in the module (gem. 3,8)*
- *I have learned a lot from doing the project (gem. 3,6)*
- *Throughout the module I knew on time how I would be assessed (gem. 3,7)*
- *In general, the amount of study time I had to put in was doable (gem. 3,5)*
- *Based on the module, I would recommend this UT study programme to others (gem. 3,5)*

Op de vraag hoe uitdagend deze module was (1 = veel te weinig; 5 = veel te veel) scoorden de studenten bovendien een 3,5. Ondanks ontevredenheid over de organisatie, zijn studenten dus gemiddeld genomen wel van mening veel te leren van deze behoorlijk uitdagende module.

Module 8

Module 8	2014-2015		2015-2016	
Aantal respondenten	438 (29%)		519 (39%)	
Gemiddeld tevredenheidscijfer	6,2		6,6	
Aantal studenten dat de opleiding aan anderen zou aanbevelen	74%		82,1%	
Aantal aandachtspunten	3		1	
Items:	Gem.	≥ 3	Gem.	≥ 3
• Tijdens de module wist ik steeds wat er van mij verwacht werd	3,2	69,9%	Vraag verwijderd	
• De module was goed georganiseerd	3,1	62,3%	3,1	68,3%
• Het project leerde me een oplossing voor een probleem te testen	2,9	57,6%	Vraag verwijderd	

Rood: ≥ 30% van de respondenten scoorde een 1 of 2

Ook de evaluatieresultaten van module 8 lijken te zijn verbeterd, wanneer gekeken wordt naar gemiddeld tevredenheidscijfer en de aandachtspunten. Het enige aandachtspunt is de organisatie van de module. Het gemiddelde is gelijk gebleven t.o.v. vorig jaar, maar het percentage dat een 3, 4 of 5 gegeven heeft op de 5-puntsschaal is met 6 procentpunt gestegen. Verder zijn er geen aandachtspunten voor module 8.

Op vier punten waren studenten behoorlijk tevreden in module 8 (gemiddeld 3,5 of hoger):

- *As a whole, I learned a lot in the module (gem. 3,8)*
- *I have learned a lot from the teachers, tutors, teaching assistants, etc. (gem. 3,5)*
- *I have learned a lot from doing the project (gem. 3,5)*
- *Throughout the module, I knew on time how I would be assessed (gem. 3,7)*

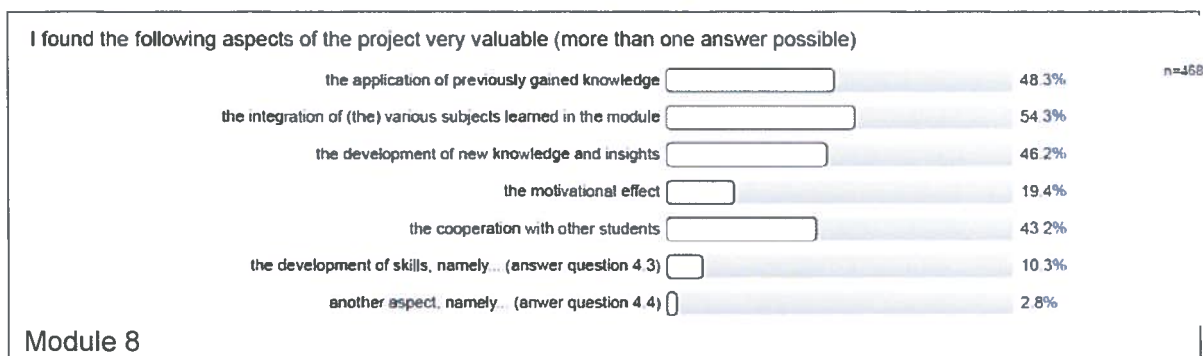
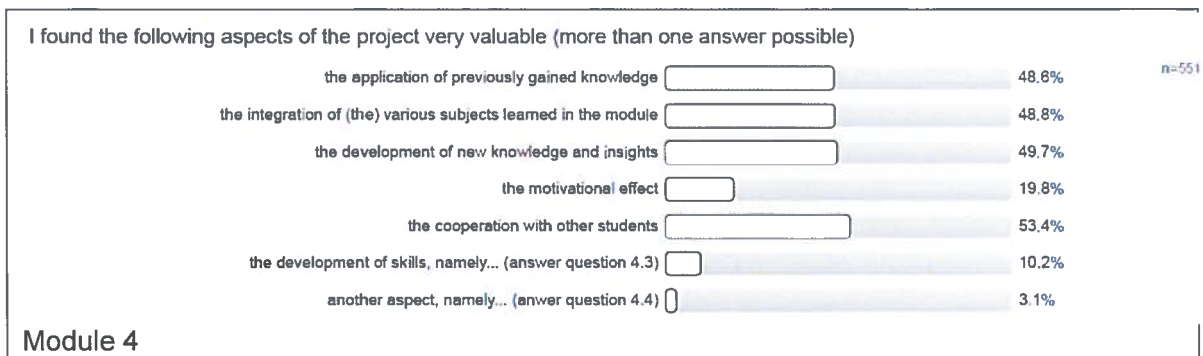
Op de vraag hoe uitdagend deze module was (1 = veel te weinig; 5 = veel te veel) scoorden de studenten bovendien een 3,5. Studenten hebben dus het idee veel geleerd te hebben van deze behoorlijk uitdagende module.

Project

Aan de studenten is ook gevraagd welke aspecten van het project zij het meest waardevol vonden. Over het algemeen vinden studenten vier aspecten het meest waardevol:

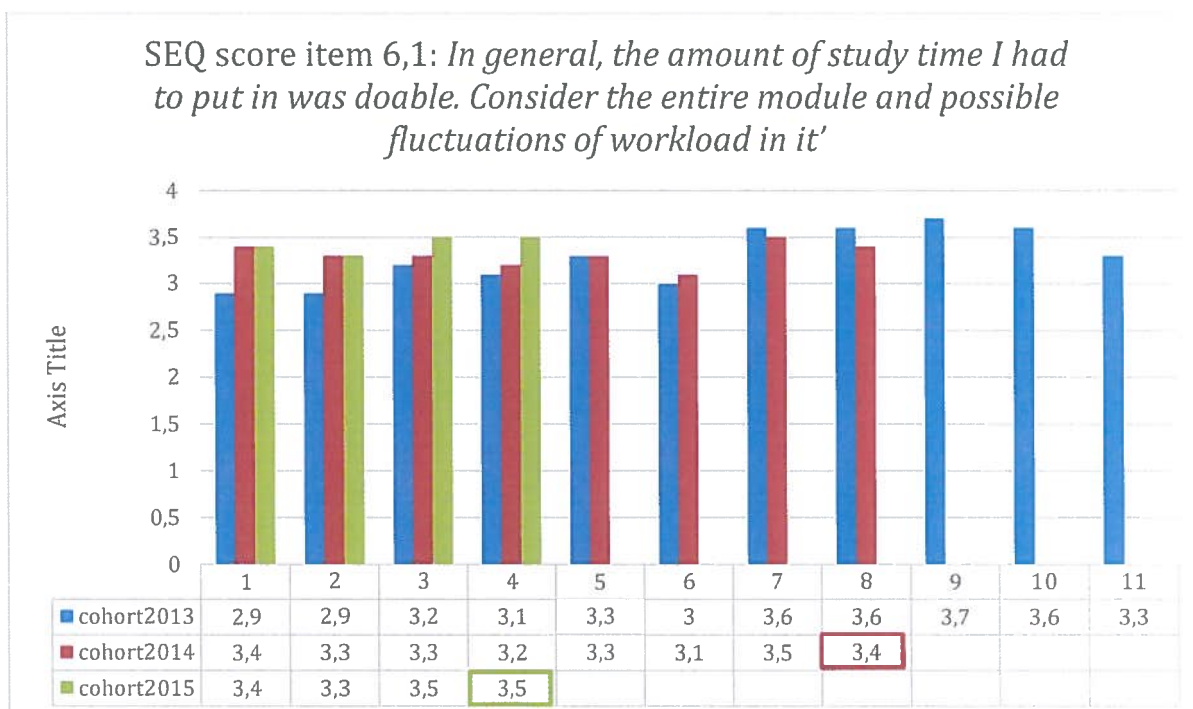
- de samenwerking met andere studenten
- de integratie van verschillende onderwerpen van de module
- de ontwikkeling van nieuwe kennis en inzichten
- het toepassen van eerder opgedane kennis.

Het motiverende effect en de ontwikkeling van vaardigheden wordt door minder studenten gekozen. Het beeld van dit kwartiel komt overeen met dat van kwartiel 1, 2 en 3.

Studiedruk

In de rapportage van K2 en K3 is specifiek gerapporteerd over de hoge studiedruk bij studenten. Item 6,1 in de SEQ: *'In general, the amount of study time I had to put in was doable. Consider the entire module and possible fluctuations of workload in it'* geeft een indicatie van de studiedruk die studenten ervaren. Ook dit kwartiel laat een lichte verbetering zien in de studiedruk van studenten. Gemiddeld genomen hebben studenten positief op deze vraag geantwoord. Wanneer de tevredenheid niet daalt wordt op dit punt niet meer specifiek gerapporteerd in komende rapportages.

BIJLAGE E

MCEQ rapporten (volledige resultaten)

- In één batch
- Exclusief open vragen

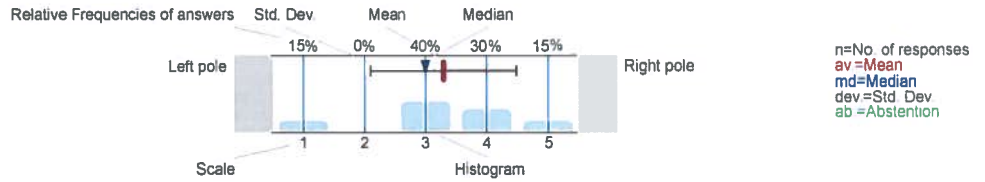
Diensten
 Zelfevaluatie modulecoördinator, 2B 15/16
 No. of responses = 38; Response rate = 66.7%

UNIVERSITEIT TWENTE.

Survey Results

Legend

Question text

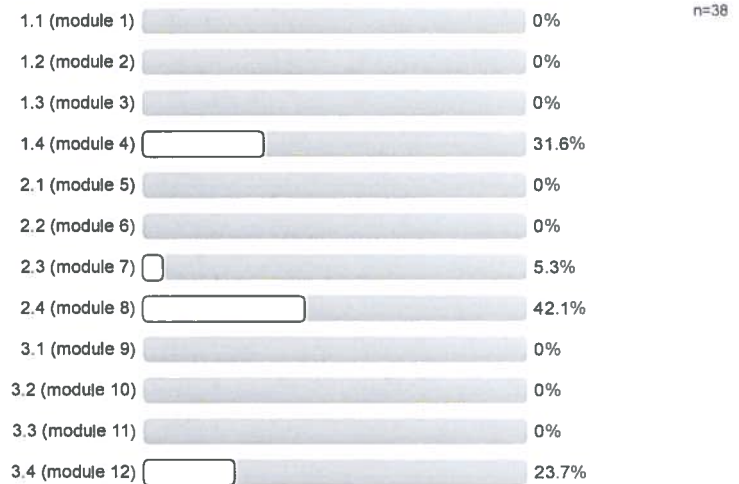

1. Algemeen

^{1.1)} Dit is een ... module.
 (meerdere antwoorden mogelijk)

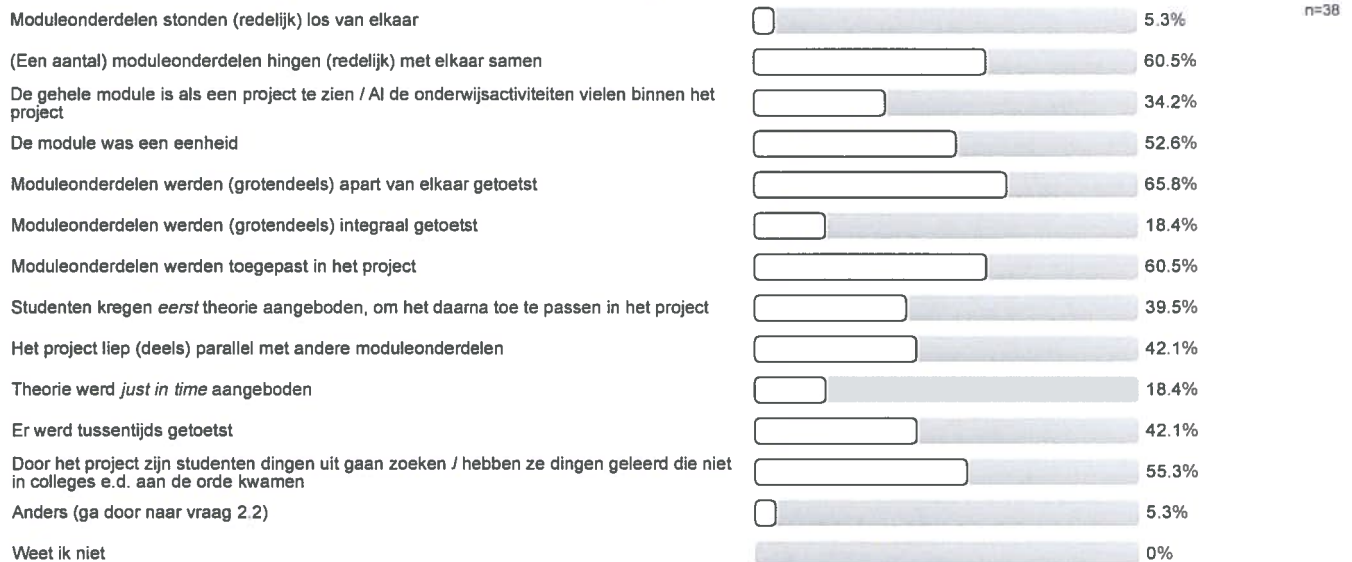
Module	Percentage	n=38
AT	7.9%	
BIT	5.3%	
BMT	7.9%	
CiT	5.3%	
Create	2.6%	
CW	2.6%	
EE	5.3%	
EPA/PGaB	7.9%	
GZW	2.6%	
IBA	5.3%	
IO	5.3%	
PSY	7.9%	
ST	5.3%	
TBK	5.3%	
TG	5.3%	
TI	7.9%	
TN	5.3%	
TW	7.9%	
WB	5.3%	
HTHT	0%	
Crossing Borders	0%	
Bestuursminor	0%	

1.3) Plaats in het curriculum:
(meerdere antwoorden mogelijk)

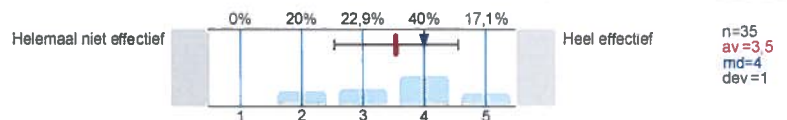
2. De TOM aspecten van de module (zoals uitgevoerd)

2.1) Welke beschrijvingen zijn van toepassing op jouw module? (Meerdere antwoorden mogelijk)

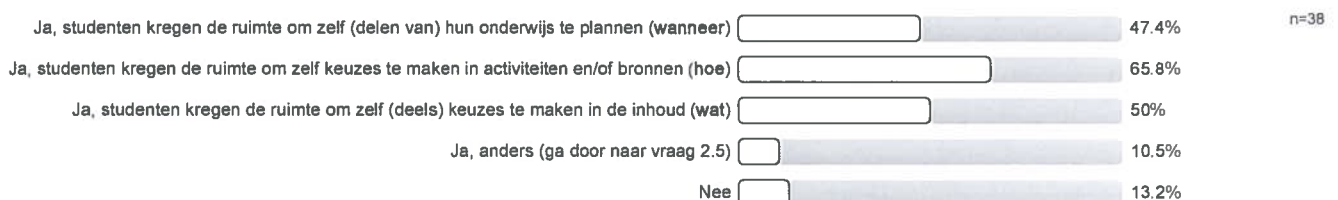

We vinden het belangrijk dat de student de regie over het eigen leren in handen neemt. Een term die daar vaak voor wordt gebruikt is *Student Driven Learning (SDL)*. Die regie kan op verschillende terreinen gevoerd worden. Een student kan worden gestimuleerd om zelfstandig kennis te zoeken buiten de colleges om, via literatuur of een MOOC van een andere universiteit (regie over *hoe* te leren). Of de student kan veel ruimte krijgen voor een eigen planning (regie over *wanneer* te leren). Of de student kan zelf een onderwerp en/of een ontwerp- of onderzoeksmethodiek kiezen (regie over *wat* te leren). SDL vraagt initiatief van de student.

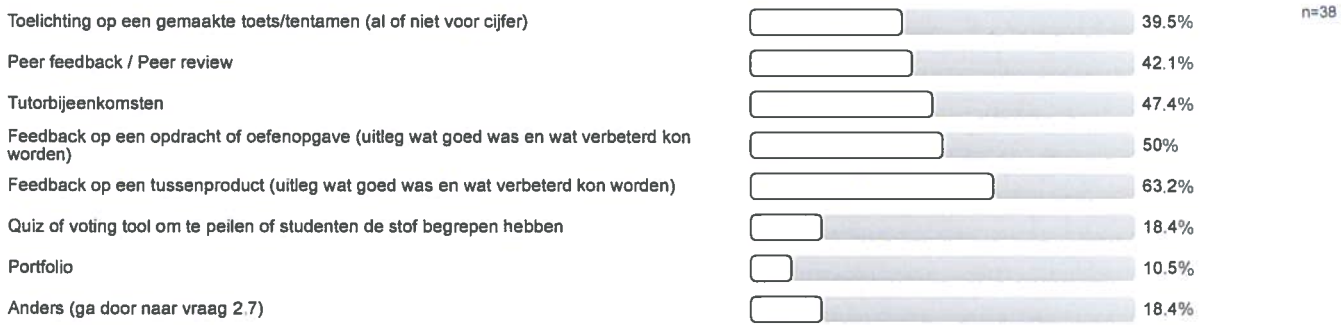
2.3) Lijkt *Student Driven Learning* jou een effectieve manier van onderwijs?

2.4) Herken je aspecten van *Student Driven Learning* in jouw module? Welke? (Meerdere antwoorden mogelijk)

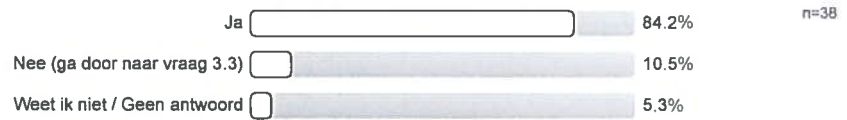

2.6) Hoe kregen studenten tussentijdse feedback tijdens jouw module? (Meerdere antwoorden mogelijk)

3. Best practices en knelpunten

3.2) Voel of voelde je je voldoende toegerust op de taak van modulecoördinator? (Bedoeld wordt: toegerust in zowel materiële als immateriële zin)

Tot dusver heeft de kwartaalrapportage zich vooral gericht op onderwijsinhoudelijke zaken. Vanuit de organisatie is er behoefte om ook meer grip te krijgen op o.a. de onderwijslogistieke zaken, zowel vanuit opleidingsperspectief als vanuit het perspectief van ondersteunende diensten, rondom de implementatie van TOM. Dit kwartiel willen we daarom een inventarisatie maken van de knelpunten rondom de onderwijslogistiek. We zullen niet alle problemen die geïnventariseerd worden op korte termijn op kunnen lossen. Het doel van de inventarisatie is kijken waar problemen zijn, wat de kern van deze problemen is, hoe deze met elkaar samenhangen en welke mogelijke oplossingen er zijn en bij wie deze liggen. De resultaten zullen leiden tot een beter beeld van knelpunten rondom de onderwijslogistiek zodat we hier als organisatie beter op kunnen acteren.

Profile

Subunit:	Opleidingsonafhankelijk
Name of the instructor:	Diensten
Name of the course: (Name of the survey)	Zelfevaluatie modulecoördinator

Values used in the profile line: Mean

2. De TOM aspecten van de module (zoals uitgevoerd)

BIJLAGE F

MCEQ samenvatting resultaten

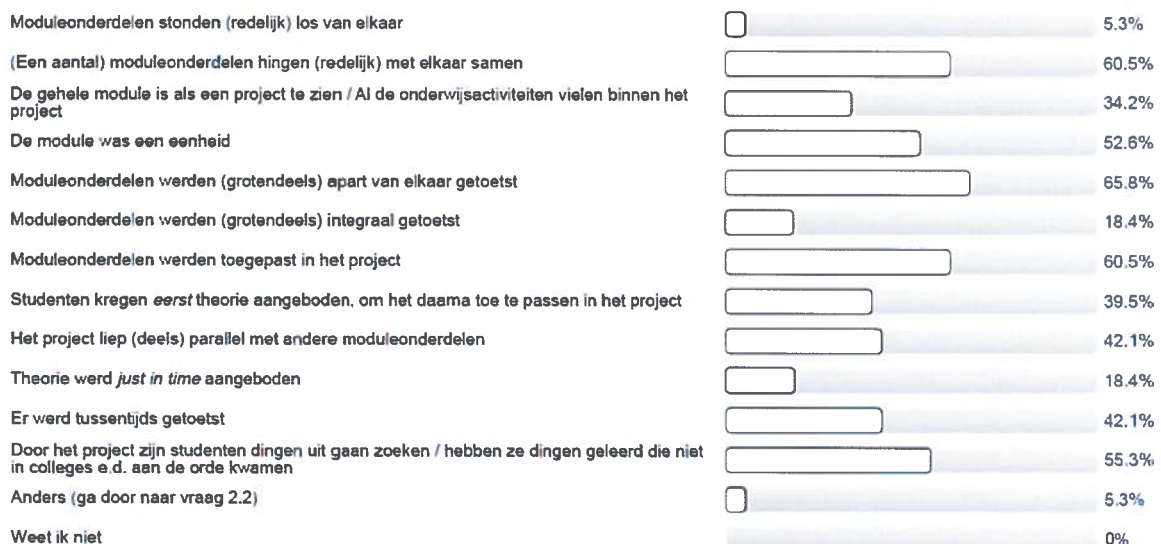
De modulecoördinatorvragenlijst is dit kwartiel ingevuld door 38 modulecoördinatoren, wat neer komt op een respons van 66,7%.

Module 4	12
Module 8	16
Module 12	9

Van alle opleidingen is een vragenlijst ingevuld voor één of meerdere modules. In deze analyse is alleen een onderscheid gemaakt in de plaats in het curriculum van de module wanneer het om een duidelijk zichtbaar verschil ging. Door de kleine groep respondenten zijn de verschillen in de meeste gevallen niet erg groot.

TOM ASPECTEN

2.1) Welke beschrijvingen zijn van toepassing op jouw module? (Meerdere antwoorden mogelijk)

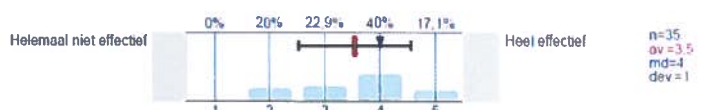

De meerderheid geeft aan dat de moduleonderdelen (redelijk) met elkaar samen hangen, maar 5% geeft aan dat de moduleonderdelen los van elkaar stonden. De helft van de modulecoördinatoren geven aan dat hun module te zien is als een eenheid. Wat meer modules zijn te zien als 1 groot project, wat waarschijnlijk wordt verklaard door module 12 die het afstudeerproject omvat.

In iets minder dan de helft van de modules in kwartiel 4, vooral in module 4 en module 8, is gekozen voor tussentijdse toetsing. Een aantal modulecoördinatoren (7) kozen voor integrale toetsing, 2 in module 4, 4 in module 8 en 2 in module 12. Opvallend is dat maar twee coördinatoren in module 12 hebben gekozen voor integrale toetsing, terwijl de bachelor eindopdracht een integrale toets is, waarbij verschillende leerdoelen geïntegreerd worden getoetst.

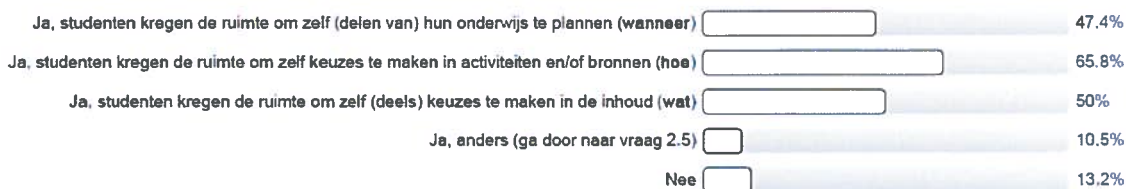
STUDENT-DRIVEN LEARNING

Lijkt *Student Driven Learning* jou een effectieve manier van onderwijs?

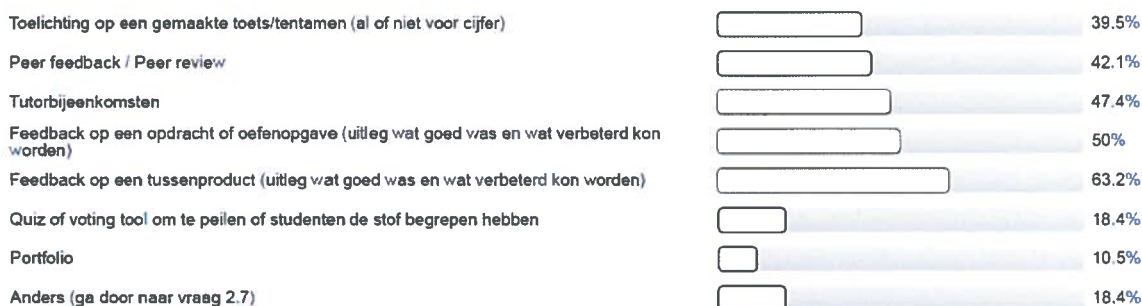
Veel modulecoördinatoren (57%) denken dat SDL een effectieve manier van onderwijs geven. 20% denkt dat SDL geen effectieve manier van onderwijs is en 22,9% weet het niet of is neutraal. 3 modulecoördinatoren hebben de vraag niet ingevuld.

2.4) Herken je aspecten van *Student Driven Learning* in jouw module? Welke? (Meerdere antwoorden mogelijk)

Daarnaast is modulecoördinatoren gevraagd welke aspecten van SDL zij herkennen in hun module. De meeste modulecoördinatoren van module 12 herkennen alle drie de aspecten in hun module. Enkele benoemen in het open veld de bachelor eindopdracht als voorbeeld van SDL. Van module 4 en 8 wordt het meest gekozen voor 'hoe'. Enkele modulecoördinatoren van module 4 en 8 herkennen geen SDL aspecten.

FEEDBACK

In module 4 is 'toelichting op een tussenproduct' en 'toelichting op een tentamen of toets' de meest gebruikte voorkomende vorm van feedback. In module 8 is het meest gebruik gemaakt van 'toelichting op een opdracht of oefenopgave' en 'toelichting op een tussenproduct'. In module 12, de afstudeeropdracht, is uitsluitend gebruik gemaakt van 'feedback op een tussenproduct', 'peer feedback/review' en 'tutorbijeenkomsten'. Voor de andere vormen is niet gekozen. In de open vraag is bespreking met begeleider nog toegevoegd als feedbackvorm.

ONDERSTEUNING

De meeste modulecoördinatoren (84%) die dit kwartiel onderwijs hebben verzorgd voelen zich voldoende toegerust voor hun taak. 10,5% voelt zich niet toegerust voor hun taak. Een aantal modulecoördinatoren gaven hierbij in de toelichting aan dat dit te maken heeft met te weinig tijd, te kort van tevoren op de hoogte over uitvoering van de taak en het feit dat er veel taken moeten worden uitgevoerd waar geen affiniteit en kennis over aanwezig is.

Voel of voelde je je voldoende toegerust op de taak van modulecoördinator? (Bedoeld wordt: toegerust in zowel materiële als immateriële zin)

GOOD PRACTICES

In een open vraag is de modulecoördinatoren gevraagd op welk aspect van het moduleontwerp zij het meest trots waren of wat zij graag met collega's zouden willen delen. Dit heeft geresulteerd in een lange lijst van voorbeelden. Aspecten die veel worden genoemd

hebben te maken met: integratie/samenhang, project, werkvormen, moduleopbouw en toetsing.

[Een selectie van de Good Practices is te vinden op de website.](#)

KNELPUNTEN

In een open vraag is modulecoördinatoren gevraagd welke knelpunten zij in de uitvoering zijn tegengekomen en welke hulp of ondersteuning zij hierbij zouden willen hebben. Vijf module coördinatoren gaven aan geen knelpunten tegen te zijn gekomen. Drie module coördinatoren hebben niets ingevuld. De overige 30 noemden knelpunten die hebben te maken met *de tijd en belasting die onderwijs vraagt, het vinden van begeleiders, het afstemmen van moduleonderdelen en de inzet en betrokkenheid van studenten in de module.*

Meerdere modulecoördinatoren (7) noemen knelpunten rondom de **belasting** die onderwijs geeft en de tijd die het kost. De **administratie** van cijfers speelt hierin een belangrijke rol. Twee modulecoördinatoren geven daarnaast aan meer ondersteuning nodig te hebben op dit gebied.

Vier modulecoördinatoren noemen knelpunten rondom het **vinden van staf voor het begeleiden** van projecten of studenten in hun afstudeerproject. Daarnaast geeft 1 modulecoördinator aan dat er op de grenzen van capaciteit wordt gewerkt en uit zorg bij de voorziene groei van de opleiding.

Vier modulecoördinatoren noemen knelpunten rondom het **afstemmen van de moduleonderdelen** op elkaar: het is een uitdaging om verschillende disciplines terug te laten komen in het project en is lastig om uniformiteit te behouden ten aanzien van de leerdoelen van de module en uiteindelijke beoordeling.

Drie modulecoördinatoren noemen als knelpunt de **inzet en betrokkenheid van studenten**: studenten komen niet opdagen of tonen niet de verwachte inzet.

Daarnaast zijn verschillende overige knelpunten genoemd:

- Planning van module gecompliceerd
- Onduidelijkheid over aantal deelnemers tentamens
- Organisatie eindpresentaties
- Herontwerp module kost (te) veel tijd
- Veel verschillende groepen studenten bedienen
- Blackboard niet gebruiksvriendelijk
- Onderwijsruimtes niet klaar voor vorm van onderwijs
- Communicatie met groot moduleteam lastig
- Overzicht houden over verschillende projecten

BIJLAGE G: ONDERBOUWING CIJFERMATIGE DUIDING

Onderverdeling studenten cohort op basis van behaalde EC's in eerste studiejaar

Cohort	Aantal studenten	Behaalde deelresultaten (EC's) in eerste studiejaar					
		0	1 tm 14	15 - 29	30 - 44	45-59	≥60
2010	1815	11%	13%	13%	16%	22%	26%
2011	1756	10%	10%	9%	15%	25%	32%
2012	1656	10%	9%	6%	7%	29%	38%
2013	1742	20%	0%	9%	5%	13%	54%
2014	1738	20%	0%	6%	5%	14%	56%
2015	1578	19%	0%	7%	5%	16%	53%

Bron: Osiris rapport 053 Studievoortgang studiepunten per student (aangepast); mutatiedatum 23 september 2016

Onderverdeling studenten cohort op basis van behaalde EC's in eerste studiejaar

Opleiding:	Aantal studenten:	Behaalde deelresultaten (EC's) cohort 2015 in eerste studiejaar					
		0	1 tm 14	15 - 29	30 - 44	45-59	≥60
B-AT	77	22%	0%	6%	3%	13%	56%
B-ATLAS	36	6%	0%	11%	6%	11%	67%
B-BIT	36	39%	0%	14%	0%	25%	22%
B-BMT	97	38%	0%	7%	2%	16%	36%
B-CIT	65	25%	0%	6%	3%	12%	54%
B-CREA	95	5%	0%	9%	3%	22%	60%
B-CW	34	21%	0%	12%	6%	9%	53%
B-EE	80	16%	0%	6%	5%	14%	59%
B-EPA	72	6%	0%	3%	1%	6%	85%
B-GZW	34	6%	0%	0%	3%	24%	68%
B-IBA	174	27%	0%	10%	6%	8%	49%
B-IO	94	21%	0%	5%	9%	19%	46%
B-PSY	110	15%	0%	3%	0%	9%	73%
B-ST	58	26%	0%	5%	3%	19%	47%
B-TBK	91	16%	0%	7%	14%	26%	36%
B-TG	130	8%	0%	3%	2%	16%	70%
B-TI	62	19%	0%	8%	2%	19%	52%
B-TN	71	18%	0%	7%	7%	32%	35%
B-TW	51	22%	0%	12%	20%	4%	43%
B-WB	145	25%	0%	11%	8%	21%	34%
Totaal	1612*	19%	0%	7%	5%	16%	52%

Bron: Osiris rapport 053 Studievoortgang studiepunten per student (aangepast); mutatiedatum 23 september 2016

Uitval en switch tijdens een bacheloropleiding

UT-Totaal	2010		2011		2012		2013		2014		2015	
Totaal cohort	1629	100%	1749	100%	1666	100%	1753	100%	1752	100%	1594	100%
Uitval moment:	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
≤ 6 mnd	135	8%	141	8%	153	9%	209	12%	206	12%	172	11%
7 - 12 mnd	193	12%	286	16%	276	17%	286	16%	239	14%	232	15%
≤ 12 mnd (uitval jaar 1)	328	20%	427	24%	429	26%	495	28%	445	25%	404	25%
13 - 24 mnd (uitval jaar 2)	108	7%	79	5%	50	3%	37	2%	48	3%	0	0%
25 - 36 mnd (uitval jaar 3)	33	2%	27	2%	21	1%	24	1%	0	0%	0	0%
> 36 mnd (uitval jaar >3)	39	2%	25	1%	19	1%	0	0%	0	0%	0	0%
Uitval Totaal	508	31%	558	32%	519	31%	556	32%	493	28%	404	25%
Bestemming:												
Switch Totaal UT	78	5%	92	5%	103	6%	88	5%	95	5%	102	6%
Vertrokken Totaal UT	430	26%	466	27%	416	25%	468	27%	398	23%	302	19%
BMS	2010		2011		2012		2013		2014		2015	

Totaal cohort	835	100%	791	100%	744	100%	681	100%	625	100%	481	100%
Uitval moment:	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
≤ 6 mnd	72	9%	55	7%	75	10%	95	14%	77	12%	53	11%
7 - 12 mnd	97	12%	147	19%	140	19%	119	17%	72	12%	65	14%
≤ 12 mnd (uitval jaar 1)	169	20%	202	26%	215	29%	214	31%	149	24%	118	25%
13 - 24 mnd (uitval jaar 2)	63	8%	33	4%	20	3%	9	1%	21	3%	0	0%
25 - 36 mnd (uitval jaar 3)	13	2%	8	1%	7	1%	8	1%	0	0%	0	0%
> 36 mnd (uitval jaar >3)	22	3%	8	1%	9	1%	0	0%	0	0%	0	0%
Uitval Totaal	267	32%	251	32%	251	34%	231	34%	170	27%	118	25%
Bestemming:												
Switch Totaal BMS	23	3%	30	4%	34	5%	21	3%	17	3%	14	3%
Vertrokken Totaal BMS	244	29%	221	28%	217	29%	210	31%	153	24%	104	22%
CTW	2010		2011		2012		2013		2014		2015	
Totaal cohort	286	100%	310	100%	300	100%	314	100%	331	100%	304	100%
Uitval moment:	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
≤ 6 mnd	22	8%	22	7%	19	6%	34	11%	50	15%	35	12%
7 - 12 mnd	35	12%	42	14%	37	12%	50	16%	46	14%	51	17%
≤ 12 mnd (uitval jaar 1)	57	20%	64	21%	56	19%	84	27%	96	29%	86	28%
13 - 24 mnd (uitval jaar 2)	10	3%	20	6%	13	4%	11	4%	5	2%	0	0%
25 - 36 mnd (uitval jaar 3)	5	2%	7	2%	3	1%	6	2%	0	0%	0	0%
> 36 mnd (uitval jaar >3)	4	1%	8	3%	2	1%	0	0%	0	0%	0	0%
Uitval Totaal	76	27%	99	32%	74	25%	101	32%	101	31%	86	28%
Bestemming:												
Switch Totaal CTW	17	6%	13	4%	13	4%	15	5%	12	4%	27	9%
Vertrokken Totaal CTW	59	21%	86	28%	61	20%	86	27%	89	27%	59	19%
EWI	2010		2011		2012		2013		2014		2015	
Totaal cohort	202	100%	263	100%	250	100%	313	100%	336	100%	358	100%
Uitval moment:	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
≤ 6 mnd	17	8%	25	10%	23	9%	37	12%	40	12%	33	9%
7 - 12 mnd	23	11%	37	14%	40	16%	49	16%	47	14%	59	16%
≤ 12 mnd (uitval jaar 1)	40	20%	62	24%	63	25%	86	27%	87	26%	92	26%
13 - 24 mnd (uitval jaar 2)	17	8%	16	6%	8	3%	11	4%	13	4%	0	0%
25 - 36 mnd (uitval jaar 3)	8	4%	7	3%	6	2%	5	2%	0	0%	0	0%
> 36 mnd (uitval jaar >3)	8	4%	7	3%	5	2%	0	0%	0	0%	0	0%
Uitval Totaal	73	36%	92	35%	82	33%	102	33%	100	30%	92	26%
Bestemming:												
Switch Totaal EWI	14	7%	20	8%	29	12%	23	7%	29	9%	32	9%
Vertrokken Totaal EWI	59	29%	72	27%	53	21%	79	25%	71	21%	60	17%
TNW	2010		2011		2012		2013		2014		2015	
Totaal cohort	362	100%	420	100%	376	100%	459	100%	470	100%	468	100%
Uitval moment:	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
≤ 6 mnd	27	7%	39	9%	36	10%	46	10%	41	9%	52	11%
7 - 12 mnd	49	14%	63	15%	60	16%	72	16%	77	16%	65	14%
≤ 12 mnd (uitval jaar 1)	76	21%	102	24%	96	26%	118	26%	118	25%	117	25%
13 - 24 mnd (uitval jaar 2)	23	6%	13	3%	9	2%	7	2%	11	2%	0	0%
25 - 36 mnd (uitval jaar 3)	7	2%	6	1%	5	1%	5	1%	0	0%	0	0%
> 36 mnd (uitval jaar >3)	6	2%	6	1%	3	1%	0	0%	0	0%	0	0%
Uitval Totaal	112	31%	127	30%	113	30%	130	28%	129	27%	117	25%
Bestemming:												
Switch Totaal TNW	27	7%	30	7%	28	7%	29	6%	37	8%	32	7%
Vertrokken Totaal TNW	85	23%	97	23%	85	23%	101	22%	92	20%	85	18%

Bron: MISUT Rapport 05.01 Uitval en switch bachelor; teldatum cohort 1 oktober; mutatiedatum 28 september 2016

Bachelorrendement

UT-Totaal	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Totaal aantal inschrijvingen	1499	1561	1685	1784	1670	1767
Uitval in jaar 1	283	345	342	430	430	502
Herinschrijvingen na eerste jaar	1216	1216	1343	1354	1240	1265
Rendement op herinschrijvers:	1216	1216	1343	1354	1240	1265
≤ 3 Jaar	209	258	407	468	590	633
≤ 4 Jaar	646	694	800	934	917	
≤ 5 Jaar	843	859	1020	1079		
≤ 6 Jaar	919	927	1077			

Totaal geslaagden (incl. lopend jaar)	961	79%	948	78%	1077	80%	1079	80%	921	74%	643	51%
geen B-diploma behaald, maar nog wel ingeschreven	30	2%	57	5%	81	6%	138	10%	230	19%	562	44%

Bron: MISUT Rapport 04.01 Bachelorrendement; teldatum cohort 31 augustus; mutatiedatum 4 oktober 2016